

BIBLIOTEKA KRAKÓW

II 2025 | NR 2 (87)
ISSN 2544-445X

INFORMATOR CZYTELNICZO-KULTURALNY

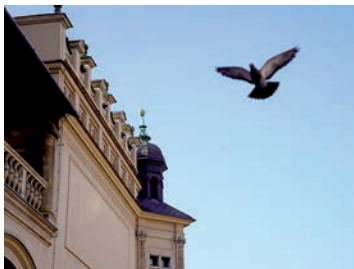

**Wywiad
z Ulianą Zhuravchak**
s. 3-5

**Biblioteczny
terminal**
s. 6

**Filia Teatralna (nr 55) –
wielkie otwarcie**
s. 7

Na okładce: Krakowskie gołębie
Fot. Radosław Kurzeja

Redaktor naczelna: Izabela Ronkiewicz-Brągiel
Z-ca redaktor naczelnej: Paulina Knapik-Lizak

Redakcja: Agnieszka Bisikiewicz, Jan Brodowski,
Paweł Czachor, Artur Czesak, Joanna Gruszka,
Anna Grychowska, Ludmiła Guzowska,
Anna Jędrzejowska, Małgorzata Kosmala,
Małgorzata Koźma, Radosław Kurzeja,
Greta Lemanaitė, Janusz M. Paluch,
Anna Piechota, Tomasz Radochoński,
Agnieszka Sabak, Ewa Strach,
Anna Szczerbowska, Piotr Wasilewski,
Barbara Zajączkowska

Fotografia we wstępie: Radosław Kurzeja

Opracowanie redakcyjne, korekta:
Agnieszka Sabak, Anna Piechota

Wydawca:

**Biblioteka
Kraków**

pl. Jana Nowaka-Jeziorańskiego 3,
31-154 Kraków

Kontakt:

Sekretariat: tel. 12 61 89 100

(czynny w godz. 8:00–15:30)

E-mail: sekretariat@biblioteka.krakow.pl

Projekt graficzny: Anna Sowińska

Skład i przygotowanie do druku: Pracownia Słowa

Nakład 2200 egz.

ODWIEDŹ NAS NA:

biblioteka.krakow.pl
krakowczyta.pl

facebook.com/BibliotekaKrakow
instagram.com/biblioteka.krakow

#bibliotekakrakow #biblioteka #statystyki
#informatorczytelniczokulturalny #krakowczyta
#bookstagram

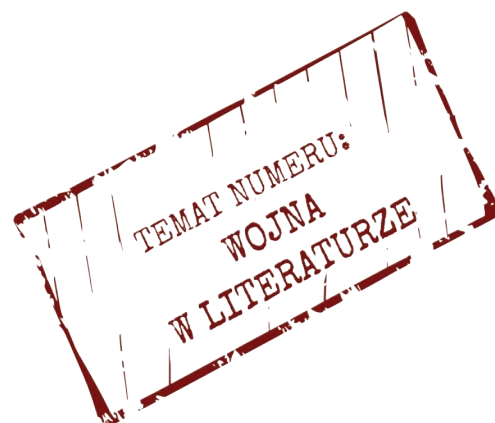
Izabela Ronkiewicz-Brągiel
Redaktor naczelna

Przeminą dymy, rozkwitną róże

Taki tytuł nosi tomik wierszy Mariusza Olbromskiego poświęcony walczącej Ukrainie. Sylwetkę poety oraz jego wybrane wiersze można przeczytać w niniejszym numerze, poświęconym tematowi jednemu z najtrudniejszych – wojnie. 24 lutego 2025 miną dokładnie trzy lata od rosyjskiej agresji na naszego wschodniego sąsiada. Prezentujemy książki o walce, bohaterstwie, patriotyzmie, traumie, wygnaniu, utracie, realiach życia z dala od pogrążonej w wojennym chaosie ojczyzny. Ukrainka Uliana Zhuravchak – bibliotekarka, wolontariuszka i aktywistka społeczna opowiada o swojej pracy w Polsce przy organizowaniu pomocy dla uchodźców, o solidarności w nieszczęściu i o polsko-ukraińskiej przyjaźni.

Ale ponieważ życie musi się toczyć dalej, co samo w sobie budzi wielką nadzieję na to, że jednak „przeminą dymy, rozkwitną róże”, lutowy numer „Informatora” zawiera również to, co dobrego się zdarzyło. Przede wszystkim statystyczne podsumowanie roku 2024. Mamy znakomite wskaźniki czytelnictwa, co nas napawa prawdziwą dumą: to 186 341 czytelników, którzy buszowali wśród 1 307 453 książek, 61 717 audiobooków oraz 3 270 gier planszowych i skusili się na wypożyczenie aż 2 817 902 razy! Jakby tego było mało, 17 stycznia otworzyliśmy po gruntownym remoncie Filię Teatralną (nr 55) – było uroczyste i wytwornie, jak przystało na sąsiadkę Teatru Ludowego.

Czytajcie i cieszcie się razem z nami. I nie traćcie nadziei, bo „wolność tlenem tego świata” i „domy na gruzach wzniesie miłość”.

Nie opuszczać skrzydeł

Rozmowa z Ulianą Zhuravchak

Pani Uliana Zhuravchak dołączyła do zespołu Biblioteki Kraków w październiku 2018 roku i pracowała z nami do kwietnia 2022 r. Wtedy się pożegnaliśmy, aby mogła realizować zupełnie inną misję... Los jednak wciąż wiąże ją z Krakowem, a my o naszej bibliotekarce z Ukrainy wciąż pamiętamy.

U.Z.: Mam na imię Uliana. Nazwisko w paszporcie jest zapisane Журавчак i Zhuravchak.

A.C.: To by się czytało Żurawczak.

Obywatele Ukrainy przywykli do tego, że w paszportach mamy taki zapis transliterujący na alfabet łaciński w wersji angielskiej. Nie ułatwia to życia, po ukraińsku też się tak nie pisze, ale przynajmniej jest od czego zacząć rozmowę.

Otóż to! Zasady słownikowe każą to zapisywać jako *Ułana* (toż tytuł „powieści poleśkiej” Kraszewskiego), a w przedszkolach śpiewa się: „Moja Ulijanko”.

Pan się przygotował (śmiech). W zapisie „Ułana” znika ta miękkość. Dobrze więc, że jest, jak jest, bo dzięki temu ktoś, kto się ze mną spotyka, ma sygnał, że jestem z Ukrainy.

Za czasów Kraszewskiego w języku polskim było miękkie „l”. Skoro o tych imionach mowa, to jeszcze dodajmy, że Uliana to imię matki króla Jagiełły – w Polsce znana jako Julianna twerska – niedawno kanonizowana przez Ukraińską Autokefaliczną Cerkiew Prawosławną. Ale hola, hola! To wywiad z Panią, a nie mój wykład o imionach. Od kiedy Pani jest w Krakowie?

Powód przyjazdu był bardzo radosny. Myślałam, że jadę na rok, a ten rok wciąż trwa, bo przyjechałam jako długotermiowy wolontariusz Światowych Dni Młodzieży w 2015 roku. Tutaj na Kanoniczą chodziłam codziennie jak do pracy. Wolontariat już w takim trochę, powiedzmy, dorosłym wieku, to coś ekscytującego. Robisz sobie przerwę od dotychczasowego życia, ustalonych obowiązków. A tu są nowe rzeczy, nowe znajomości. Tworzyliśmy materiały w językach uczestników spotkania z papieżem Franciszkiem.

A skąd dokładnie Pani jest?

Zawsze tłumaczę, że to jest mniej więcej tak jak Wadowice od Krakowa. Moje miasto to Schodnica, po ukraińsku Schidnycja, już w karpackiej części kraju, w Beskidach Skolskich, 120 kilometrów na południowy zachód od Lwowa.

Co po SDM-ach?

Zostałam na studiach. Wyleczyłam mój perfekcjonizm w ten sposób, że napisałam

pracę magisterską po polsku. To było spore wyzwanie, któremu sprostalam. Napisałam pracę o zaufaniu i jego kryzysie w tekstach Jana Pawła II.

Moim zdaniem Pani polszczyzna jest właśnie perfekcyjna.

Potem na chwilę zostałam, trzeba było trochę zarobić i opłacić studia, ale też pomyślałam, że warto się czegoś nauczyć i rozwinąć. A że mam wykształcenie

Fot. z archiwum Uliany Zhuravchak

► z zakresu wiedzy o książce, chciałam trafić w miejsce, gdzie używa się języka polskiego kulturalnie i swobodnie zarazem. Chciałam się też wygadać i nasłuchać. Moim pierwszym miejscem pracy była Biblioteka Narodowa we Lwowie, tzw. Ossolineum. To jest świat, który lubię. Tak właśnie trafiłam w 2018 roku do Biblioteki Kraków. Z racji wykształcenia i praktyki nie były mi straszne zapisy katalogowe typu „Ditâčij kobzar / Taras Ševčenko; hudožničâ Marina Mihajlošina; uporâdnicâ Zîrka Menzatûk”.

Biblioteka jest świetnie zorganizowana, rozwijałam się zawodowo i czułam się nie tylko jak w zwykłej pracy, ale jakby na zagranicznym stażu. Biblioteka jest taka żywa, filie są ładne, dba się też o to, żeby człowiek, który przyjdzie, chciał zostać. Imponowała mi ogromna wiedza pracowników, bo trochę tych ludzi poznałam, gdy chodziliśmy gdzieś na zastępstwa. Przeanalizowałam to sobie: siedzi skromna pani, ale jest wysokiej klasy specjalistką! Sztuką jest porozmawianie z wymagającymi krakowskimi czytelnikami o książkach, ale i pozostawienie w spokoju kogoś, kto sam chce buszować między półkami.

To się dokładnie pokrywa z konstatacją naszej dyrekcji, że w Bibliotece jest wiele osób utalentowanych i nieprzeciętnych, o czym mówiła w „Roczniku Biblioteki Kraków” 2022. A jakie książki Pani lubi czytać?

Rozwijają mnie książki popularnonaukowe, socjologiczne, antropologiczne. Marzy mi się, że może kiedyś i ja napiszę taką książkę, którą sama bym chciała przeczytać – może na emeryturze. Ale głównym adresem będą dzieci. Wciąż podobają mi się *Tomek Sawyer* i *Pippi Pończoszanka*, *Tajemniczy ogród*, który u nas nie jest lekturą szkolną. Mimo różnic i elementów komicznych mają też wymiar filozoficzny, prowokują do myślenia. Rozczytywałam się też w prozie C.S. Lewisa. Jako mistrzowską osobowość pisarską chyba najbardziej lubię jednak Marka Twaina.

Czy ma Pani w Krakowie jakieś swoje ulubione miejsca?

Jestem grekokatoliczką – centrum naszego życia duchowego jest tu w cerkwi na Wiślniej. Prowadzimy aktywne życie religijne i społeczne. Mamy kilkudziesięcioosobową wspólnotę młodych (także duchem) osób. Organizujemy akcje charytatywne. Jeden z nas wstąpił do armii, staramy się go cały czas wspierać. Oczywiście ma zapewnione wszystko, co potrzeba, ale dla niego ważna jest także ta świadomość naszej troski i pamięci. Spotykamy się też z różnymi ciekawymi działaczami życia społecznego, nie tylko ze społeczności ukraińskiej.

Ulicę Kanoniczą bardzo polubiłam od czasu działania w Komitecie ŚDM. Pracuję przy Rynku, więc takich miejsc jest bardzo dużo. Podziwiam Stary Kraków, żyłam się

z miejscami związanymi z Janem Pawłem II, ale też znalazłam wiele punktów, pomników, tablic pamiątkowych łączących Kraków z Ukrainą – księżniczka Anna Jarosława na dziedzińcu Magistratu, a przed chwilą poeta Bohdan Łepkij na Gołębiej 16.

Wojna.

Wojna jest od roku 2014. Już wyjeżdżając do Krakowa, miałam rozterki z tym związane. Ta sytuacja nas wszystkich przygotowała, więc całe społeczeństwo miało o wiele większą rezyliencję – to termin psychologiczny, oznaczający umiejętność powrotu do równowagi. Pamiętam, że już od listopada 2021 miałam silne poczucie, że wojna będzie. Gdy więc wybuchła, poculiśmy, że możemy wspierać uchodźców, być w tych procesach jak oliwa w sałatce. To w ogóle jest niesamowite, jak sprawnie w naszym kraju działa nie tylko armia, ale usługi publiczne, cyfryzacja...

Podziwialiśmy mobilne centra paszportowe na placu Jana Nowaka-Jeziorańskiego z satelitarnymi łączkami.

...kolej i firma dostarczająca szybko i punktualnie przesyłki w pobliże linii frontu, służba zdrowia. To są bohaterowie. My tutaj jako łącznicy staliśmy się nagle bardzo, bardzo potrzebni. Mam wrażenie, że ułatwiliśmy kontakt i porozumienie zarówno tym, którzy tak licznie przybywali, jak i obywatelom polskim. Szczególnie w ciągu pierwszej ►

Warsztaty w „Szczęśliwym zakątku”

► połowy roku 2022 czułam, że nasza obecność i praca ma głęboki sens, że to jest nasza misja.

Odczuwam też ogromną wdzięczność. Wy się trochę szybciej otrząsnęliście z tego szoku niż my. Dostawaliśmy tyle różnych wiadomości z ofertami wsparcia. To jest wrażenie na całe życie. W Polsce uruchomił się taki mechanizm: gdy babcie opowiadały o czasach wojennych, młodzi słuchacze nie mogli im pomóc, bo to przeszłość, a teraz otwarła się możliwość pomocy napadniętym. Zróbmy coś, nie możemy być obojętni.

Nasza biblioteka też próbowała się włączyć. „Szczęśliwy zakątek” w filii na Brodowicza, blisko naszego konsulatu generalnego. To była bardzo sensowna inicjatywa. Kolejki do konsulatu były bardzo długie. Ludzie przychodzili, bo poszła fama, że można przyjść i się ogrzać. Przychodziło tam wiele

dzieci. Nieraz trzeba się było powstrzymać od „animowania”, bo ludzie, którzy dopiero wyjechali, znaleźli się w innym świecie, chcieli tylko posiedzieć. Inni czuli potrzebę głośnego opowiedzenia o tym, co widzieli i czego doświadczyli w schronach. Babcie z wnukami z Dniepra (dawniej Dniepropietrowsk)... głębokie pytania egzystencjalne... Rozmawiałam wtedy z tymi ludźmi. Byłam bardzo wdzięczna, że zostałam odelegowana do Filii nr 8. Bardzo, bardzo doceniam, że pani dyrektor wykazała tak dobre zrozumienie sytuacji.

Teraz już Pani nie pracuje w Bibliotece.

To jakby ciąg dalszy tej pomocy, w którą się włączyłam. Pracuję dla Rycerzy Kolumba. W maju 2022 r. zawalczyli o mnie i po namyśle zrezygnowałam z ukochanej Biblioteki Kraków. Rycerze mają światowy zasięg, kierują się zasadami miłosierdzia, jedności,

braterstwa i patriotyzmu. Cały czas szukamy sposobów udzielania mądrej i dobrej jakościowo pomocy. To pomaga tworzyć mosty międzykulturowe. Polskę zawsze lubiałam i poznawałam ją już w latach 90., kiedy tata zamontował antenę, dzięki której odbieraliśmy polskie programy telewizyjne. Powiew Zachodu (śmiech).

Polska to jest taki przyjazny kraj. Moja tożsamość i obecność o tym świadczy. Ktoś, może Don Bosco, powiedział, że źli są tak hałaśliwi, bo ci dobrzy opuścili skrzydła. Ja pragnę się zaliczać do dobrych i skrzydeł nie opuszczać.

Bardzo dziękuję za inspirującą rozmowę.

| Rozmawiał: Artur Czesak

 Kraków

BIBLIOTEKA KRAKÓW • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

Konkurs plastyczny „Historia w kredkach zaklęta”

Filia nr 43 Biblioteki Kraków zaprasza dzieci w wieku od 4 do 12 lat do udziału w konkursie plastycznym pt. „Historia w kredkach zaklęta”. To wspaniała okazja, by wyruszyć w artystyczną podróż śladami ukochanych książek i pokazać światu swój talent! Konkurs potrwa od 14 lutego do 11 kwietnia 2025 roku. Zadaniem uczestników jest stworzenie pracy plastycznej, która zilustruje fabułę wybranej książki z księgozbioru dziecięcego. Technika wykonania pracy jest dowolna – można sięgnąć po ołówki, kredki, pisaki, farby, węgiel

rysunkowy czy inne techniki. Ważne, aby praca wykonana została w formie płaskiej (tj. rysunku dwuwymiarowego) i formacie A4.

Gotowe prace konkursowe należy dostarczyć do Filii nr 43 Biblioteki Kraków przy ul. gen. J. Jasińskiego 32 w Krakowie, najpóźniej do 11 kwietnia 2025 roku. Nie zapomnijcie o dołączeniu wypełnionego formularza zgłoszeniowego, który można pobrać ze strony internetowej Biblioteki Kraków bądź w siedzibie Filii.

Konkurs to doskonała szansa, by przeżyć ukochane opowieści z książek na papier i podzielić się swoją pasją do sztuki. To także okazja do rozwijania wyobraźni i kreatywności, a także świetna zabawa dla najmłodszych czytelników.

Niech historie zaczytanych stron ożyją w kolorach! Czekamy na Wasze inspirujące prace. Po więcej informacji zapraszamy do Filii nr 43. Powodzenia, mali artyści!

| Paulina Gajniak-Tekielska

Biblioteczny terminal – podniebne warsztaty dla dzieci

Centrum Edukacji Lotniczej oraz Biblioteka Kraków zapraszają dzieci w wieku szkolnym na cykl fascynujących, darmowych warsztatów poświęconych lotnictwu! Zajęcia będą się odbywać raz w miesiącu, w godzinach popołudniowych, w wybranych filiach Biblioteki. Podczas każdego spotkania uczestnicy przeniosą się w niezwykle świat lotnictwa. Dowiedzą się, jak wygląda praca osób dbających o bezpieczeństwo na lotniskach – od kontrolerów ruchu lotniczego, przez służby ochrony, aż po agentów handlingowych zajmujących się obsługą pasażerów i ich bagaży. Wspólnie odkryją historię pierwszych prób wzbijania się w powietrze i będą śledzić rozwój technologii, która umożliwiła budowę największych, najszybszych i najcięższych maszyn latających. Warsztaty to nie tylko okazja do zdobywania wiedzy, ale także świetna zabawa i szansa na rozwijanie pasji. To idealne wydarzenie dla wszystkich młodych miłośników lotnictwa oraz dzieci ciekawych świata. Terminy i lokalizacje zajęć będą podawane na bieżąco w mediach społecznościowych oraz materiałach informacyjnych Biblioteki Kraków. Zachęcamy również do obserwowania kanałów Centrum Edukacji Lotniczej, gdzie znajdziecie jeszcze więcej ciekawostek ze świata podniebnych podróży.

Nie przegapcie tej wyjątkowej szansy na lotniczą przygodę – zapraszamy serdecznie!

| Karolina Guśtak

Pierwsze zajęcia w Filii nr 24 za nami

Filia Teatralna po remoncie

Otwarta w piątek 17 stycznia 2025 roku, po gruntownym całościowym remoncie, Filia nr 55 na os. Teatralnym 25 w Nowej Hucie stała się nie tylko śliczna, zdaniem jej czytelników, ale też zyskała miano Teatralnej. Przy wejściu wita gości neonowy napis, który prezentuje nową nazwę. Inspiracją dla projektu aranżacji tej placówki, której wnętrza nawiązują do teatralnych, było jej położenie oraz sąsiedztwo Teatru Ludowego. Dla podkreślenia związków z teatrem została przygotowana w odnowionej bibliotece ekspozycja kopii plakatów do spektakli sprzed kilku dekad.

Filia Teatralna (nr 55) zajmuje powierzchnię prawie 200 m² i obejmuje wypożyczalnię dla dorosłych, dział dla dzieci, salę warsztatową, pomieszczenia socjalne i sanitarne oraz hol wejściowy, wykorzystywany także do prezentacji wystaw.

To biblioteka z tradycjami: powstała w 1953 roku na parterze jednego z pierwszych bloków mieszkalnych wybudowanych na terenie byłej wsi Bieńczyce, w budynku pod numerem 25, w którym do dzisiaj ma swoją siedzibę. Na początku w lokalu o powierzchni 53 m² były dwa pokoje: w jednym stały zamykane na kłódki szafy z książkami, w drugim – mniejszym – ulokowano dwa stoliki dla czytelników. W 1962 r. biblioteka

na os. Teatralnym skupiała 1266 czytelników dorosłych i 905 dzieci, jej księgozbiór liczył 13 700 pozycji. Piętnaście lat później placówka obsługiwała 2043 dorosłych oraz 1080 dziecięcych czytelników, a stan księgozbioru wynosił 19 960 książek. W styczniu 2017 roku Filia została włączona w strukturę Biblioteki Kraków. Obecny księgozbiór liczy ponad 26 000 egzemplarzy, jest więc z czego wybierać. Zapraszamy.

| Piotr Wasilewski

Konkurs „Czytelnik Roku 2025” czas zacząć!

Konkurs „Czytelnik Roku 2024” dobiegł końca. Do 20 stycznia wydawaliśmy nagrody za zebrane w paszporcie pieczętki. Przed nami uroczysta gala tego najbardziej angażującego czytelniczo konkursu. Edycja 2024 przyniosła rekordową liczbę zgłoszeń, bo aż 2577, w tym w kategorii „Czytający Rodzic” aż 699! Podczas marcowej gali zostaną przyznane tytuły „Czytelnika Roku 2024” i „Czytającego Rodzica” oraz wręczone nagrody. Fotorelację z tej uroczystości zamieścimy w kwietniowym numerze „Informatora”.

Już dziś zachęcamy do udziału w kolejnej edycji, która rusza 3 lutego 2025 r. i potrwa aż do 31 grudnia. W tej edycji, wzorem lat poprzednich, czytelnicy chcący zawalczyć o tytuł „Czytnika Roku 2025” czy też „Czytającego Rodzica” będą mieli za zadanie wypełnić kartę zgłoszenia, zebrać 150 pieczętek za przeczytane i zwrócone książki oraz wziąć udział w co najmniej trzech aktywnościach czytelniczych organizowanych przez Bibliotekę Kraków i zaproponowanych w Paszportach Czytelnika. Podczas tej wspaniałej czytelniczej podróży uczestnicy otrzymają upominki za przeczytanie 50, a następnie 100 książek. Pełny regulamin konkursu dostępny jest na stronie www.biblioteka.krakow.pl. Celem konkursu organizowanego przez Bibliotekę Kraków jest nie tylko zachęcenie do skorzystania z jej usług, ale przede wszystkim rozbudzanie zainteresowań czytelniczych oraz kształtowanie nawyku regularnego czytania. Zatem już dziś serdecznie zapraszamy do udziału! I Ty możesz zostać „Czytelnikiem Roku 2025”!

| Małgorzata Koźma

Uczestnicy konkursów „Czytelnik Roku”
w latach 2017–2024

Świat się wywrócił

To nieprawda, że komediodramat. Chyba nieprawda. Mnie osobiście książka przerażała, bo uświadomiła, że oto dzieje się tragedia i w tej samej chwili czytamy o niej i nawet dostarcza pewnej rozrywki. Stać się twórczym literackim coś, co być nim nie powinno. Chyba nie powinno. Z drugiej strony najlepsza literatura bierze się z życia, a skoro tak...

Tolik jest Ukraińcem mieszkającym w Hiszpanii. Po wybuchu wojny na kark zwała mu się rodzina i nie tylko. Ciotka sady pomidory w fontannie, w ponad trzydziestostopniowym upale cuchnie obornik, matka kompulsywnie gotuje, a niepełnosprawny wuj całymi nocami gra na flipperze. Jest jeszcze Polina, tykająca garściami tabletki na depresję. Codziennie oglądają wiadomości, czytają fora o wojnie, sprawdzają, kto ze znajomych jeszcze żyje i czy ich domy jeszcze stoją. Od czasu do czasu odbywa się zbiórka „na broń dla Ukrainy”, podczas której ci „dobrzy” Rosjanie-opozycjoniści, uciekinierzy z Rosji przekonują Ukraińców, że są ich przyjaciółmi, i żądają połowy datków na walkę z reżimem Putina, bo „Rosja to nasz wspólny cel!”. A Tolik wchodzi do swojego pokoju po drabinie. Mimo wszystko jednak najważniejsza okazuje się miłość, bo przecież trzeba żyć. Nawet wtedy, kiedy wywrócił się świat.

| Agnieszka Sabak

EUGENIA KUZNIECOWA
DRABINA

Wydawnictwo Znak | Kraków 2024

Akcja „Wisła”

Najpierw Niemcy rozpijali ukraińską społeczeństwo i wmawiali, że Polacy to największy wróg. Lud był prosty, nieuczony i łatwowierny. Jesienią 1944 r. PKWN w porozumieniu z USRR zawarło umowę dotyczącą wywozu miejscowych obywateli do Kraju Rad. Niechętną ludność wysiedlano siłą. Mnóstwo rodzin rozdzielono, spalono ich dobytek. W ZSRR pracowali niewolniczo w kołchozach i sowchozach. Jeszcze w czasie wojny pojawili się banderowcy i polscy partyzanci. Obie strony miały wiele na sumieniu. Łemkowie czy Bojkowie chcieli tylko pracować na własnej ziemi i spokojnie żyć. Tymczasem doświadczali zewsząd piekła. Wielokulturowy świat przestał istnieć. Wsie funkcjonujące od wieków zniknęły na zawsze z powierzchni ziemi. Wiele z nich doszczętnie spalono. Ukraińską ludność zwykle zmuszano do popierania banderowców. Nakręcała się spirala nienawiści. Aż w 1947 r. dziesięcioktowani banderowcy przez przypadek zabili gen. Karola Świerczewskiego. Dokładnie miesiąc później zorganizowano akcję „Wisła”. Tych, którzy zostali, wywieziono na Ziemię Odzyskaną. Podróż była męcząca, ale na ogół pomagali żołnierze i ludność. Musieli wszystko zaczynać od nowa. Minęło kilka lat, nim przestano określać ich mianem bandytów. Nie licznym się poszczęściło. Część winnych i niewinnych trafiło do obozu pracy w Jaworznie, gdzie ich niemiłosiernie katowano. W trakcie odwilży niektórzy wrócili.

Tę historię powinien poznać każdy Polak, dlatego polecam książkę Krzysztofa Potaczały, która dokładnie przedstawia zagadnienie. Kto zgłębił temat łemkowszczyzny, zapewne doświadczył smutnej pustki, która tam króluje.

| Paweł Czachor

KRZYSZTOF POTACZAŁA
ZOSTAŁY TYLKO KAMIEŃ. AKCJA „WISŁA”: WYGNANIE I POWROTY
Wydawnictwo Prószyński i S-ka | Warszawa 2019

Niewolnik teatru

Nie pamiętam, gdzie byłem w sierpniu 1975 roku... Do dzisiaj jednak czuję atmosferę przygnębienia, żalu i smutku, jaka zapanaowała w moim środowisku na wieść o katastrofie lotniczej, w której zginął reżyser Konrad Swinarski. Jego legenda powstawała wraz z kolejnymi spektaklami – *Dziady*, *Wyzwolenie*, *Kłótwa*... Na biografie czekał niemal pół wieku. Jego życie, jakże skrupulatnie, opisała prof. Beata Guczalska. Autorka dotarła do wielu nieznanych wcześniej dokumentów, pamiętających Swinarskiego ludzi, jego aktorów (niestety wielu już nie żyje). Ukazała pełną dramatyzmu sylwetkę Swinarskiego, który dorastał w powojennej Polsce, bez rodziny, ze stygmatem *reichsdeutscha*, na pewno pełen wątpliwości, kim właściwie jest – Polakiem czy Niemcem. Mimo że wyjechał do Berlina do teatru Brechta, potem trafił na zachód Europy, gdzie odniósł sukces, zawsze wracał do Polski, choć przecież życie tam byłoby łatwiejsze... Był pracoholikiem i właściwie nie interesowało go nic poza pracą. Książkę czyta się jak sensacyjną powieść. Delikatne tematy, nałogów czy orientacji seksualnej Swinarskiego, nie bulwersują czytelnika, a poszukiwacz sensacji może się srodze zawieść... Na stronach książki, jak w kalejdoskopie, przesuwają się znane ze świata teatru i filmu postaci oraz głośne spektakle, które po lekturze książki tak bardzo chciałoby się obejrzeć...

| Janusz M. Paluch

BEATA GUCZAŁSKA
KONRAD SWINARSKI. BIOGRAFIA UKRYTA
Wydawnictwo Literackie | Kraków 2024

Książki są jak klucze do drzwi – otwierają dzieci na rozmowę. Gdy przekreślimy już taki klucz, pozwólmy dziecku we własnym tempie uchylać drzwi do świata emocji, relacji społecznych, doświadczania, odkrywania oraz zrozumienia siebie i świata. Niech samo urządza tę przestrzeń rozmowy, a my i książka wspierajmy je w tym. CZYTAJCIE I ROZMAWIAJCIE!

| Redakcja

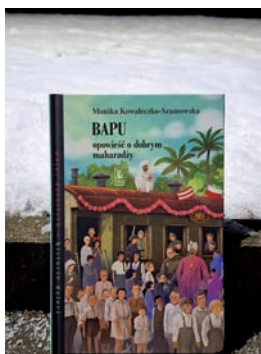
Książka do wspierania

To już dwa lata odkąd powstała ta rubryka. Wybieram do niej książki, które pomagają dzieciom. Po części jest to też ich wybór, bo w mojej codziennej pracy czytam je z nimi i obserwuję, jak reagują, co mówią, które z nich pokochały. Wyjątkową książką na mojej bajkoterapeutycznej półce jest *Pracownia Aurory*. Jej bohaterka naprawia złamane serca, ale pracownia, w zderzeniu ze zmianami cywilizacyjnymi, przestaje być zauważana. Nikt już nie ma czasu na wizyty u Aurory, bo życie stało się szybkie, hałaśliwe, a ludzie biegają z nosami w smartfonach. Aurora postanawia przejść na emeryturę. Tylko kto wtedy będzie sklejał serca? Odpowiedzi nie ma nawet w Internecie. Nie ma też takiego sklepu, by kupić sobie nowe serce. Na szczęście w pracowni zjawia się dziewczynka, której Aurora odpowiada na te pytania. Bo przecież „serce potrzebuje troski. No i przede wszystkim czasu”... To książka dla wszystkich – pracowałam z nią z dziećmi, nastolatkami, studentami, seniorami. Pomaga czytelnikowi odkryć jego potrzeby i zasoby oraz porozmawiać o tym, co jeszcze mogą (i chcą!) i czego mi dziś potrzeba – życzliwości, radości, wiary, zachwytu, czułości czy wyrozumiałości? To również książka, którą zamynam etap cyklu indywidualnych spotkań z dziećmi. Od lat jest bestsellerem, który właśnie został wznowiony.

| Roksana Kociołek-Kaszyńska

ROKSANA JĘDRZEJSKA-WRÓBEL
PRACOWNIA AURORY
il. Jona Jung
Wydawnictwo Bajka | Warszawa 2019, 2025

RECENZJE

Indyjska nadzieja

Wiele książek przeznaczonych dla dzieci o tematyce II wojny światowej zostało już napisanych. Jest to bardzo trudna problematyka, ale jakże ważna również dla młodszych czytelników. Prezentuję Wam w tym numerze książkę *Bapu, opowieść o dobrym maharadży* Moniki Kowaleczko-Szumowskiej, może nie tyle o samej wojnie, chociaż też, ale również o jej konsekwencjach. Jest to także opowieść o nadziei, która czasem przychodzi w najmniej oczekiwanym momencie. Wyruszamy zatem w daleką podróż do Indii, gdzie poznamy Kopal oraz jej rodzinę, papę, mamę oraz młodszą siostrę Nehal. Nasza bohaterka wyrusza na wycieczkę do Balachadi, nie będzie to jednak zwykły wypoczynek. Kopal dostaje od swojego papę niezwykle ważne zadanie, ma dowiedzieć się wszystkiego o rodzinie maharadży Digvijay Sinhji, który kiedyś mieszkał w pałacu, gdzie teraz zatrzymała się na wypoczynek rodzina dziewczynki. Okazuje się, że pracuje tutaj Gardas, który dobrze pamięta dobrego maharadzę, a także jego rodzinę i dzieli się swymi opowieściami z Kopal. Z tej narracji buduje się obraz niezwyklej rodziny indyjskiego magnata, który stał się później wybawicielem dla pokrzywdzonych przez wojnę polskich dzieci. Jak to się stało, że w tak dalekich Indiach powstało polskie miasteczko, i dlaczego rodzina maharadży była nietypowa jak na tamte czasy? To wszystko będzie dla Was jasne, gdy przeczytacie tę niezwykłą historię o nadziei, miłości, szczęściu, ale i o strachu, niepewności oraz trudach wojennego życia. Dowiedzie się też wielu ciekawych rzeczy o zwyczajach panujących w indyjskich pałacach. Warto zwrócić uwagę na ilustracje Marcina Minora oraz zdjęcia przedstawiające rodzinę dobrego maharadży, a także dorosłe już dzieci przez niego ocalone.

| Anna Jędrzejowska

MONIKA KOWALECZKO-SZUMOWSKA
BAPU, OPOWIEŚĆ O DOBRYM MAHARADŻY
il. Marcin Minor
Wydawnictwo Literatura | Łódź 2024

Świat bez kolorów

Temat wojny jest trudny – zwłaszcza dla młodego odbiorcy. Niełatwego zadania poruszenia tej kwestii podjął się Michał Rusinek – który oddaje głos kilkuletniemu powstańcowi, harcerzowi Szarych Szeregów. To on opowiada młodemu czytelnikowi o doświadczeniu wojny.

Narratorem opowieści jest Włodek. Chłopiec, który nie mógł pójść we wrześniu do szkoły z powodu wybuchu wojny, chociaż – „nic tak naprawdę nie wybuchło, przynajmniej nie w naszej okolicy”. Włodek nie rozumie, czym wojna jest, ale ponieważ wszyscy dorośli ściszą głoś, gdy o niej mówią, chłopiec dochodzi do wniosku, że musi być to zaklęcie powodujące znikanie kolorów ze świata, który upodabnia się do czarno-białej fotografii. I takie są ilustracje w tej książeczce. Przygaszone, akwarelowe, przypominające wycinankę, poruszające – jak świat małego Włodka. W tym świecie są Czarni Panowie i Biali Panowie. Są też nudne zlecenia, które wykonuje chłopiec, a które po wojnie okazują się być niezwykle ważnymi zadaniami – na przykład przekazywaniem rozkazów Armii Krajowej.

Pojedyncze zdarzenia, o których mówi swoim rówieśnikom Włodek, są punktem wyjścia do rozmowy, sygnałami, które mogą zostać odczytane z pomocą dorosłego. Książka nie ogranicza się jednak do pokazania fragmentów życia w czasie wojny i okupacji oczami dziecka. W głębokiej warstwie opowieść dotyka kwestii dobra i zła w świecie oraz degenerującego wpływu wojny na człowieka.

Historia oparta jest na relacji uczestnika wydarzeń wojennych – będącego wówczas dzieckiem Włodzimierza Dusiewicza, a publikacja powstała we współpracy z Muzeum Powstania Warszawskiego.

| Anna Piechota

MICHAŁ RUSINEK
ZAKLĘCIE NA „W”
il. Joanna Rusinek
Wydawnictwo Literatura | Łódź 2022

Opowieść o dzielnym Janku

Gdyby zadać pytanie współczesnemu nastolatkowi, kim chciałby zostać w przyszłości, wynik może zaskoczyć dorosłych, padną bowiem odpowiedzi: YouTuberem bądź specjalistą branży IT, rzadziej lekarzem czy psychologiem. W 1943 roku nastoletni Janek z Lwowa chciał zostać... partyzantem. W cyklu „Wojny dorosłych – historie dzieci” Wydawnictwa Literatura ukazała się książka *Janek. Pseudonim „Żegota”*. Dzieciństwo i młodzieńcze lata Janka przypadające na czas wojny sugestywnie opisała jego córka, znana krakowska pisarka Barbara Gawryluk, autorka wielu nagrodzonych książek dla dzieci oraz młodzieży. Odważny Janek, sprzeciwiając się matce, wstępuje w szeregi partyzantów. Początkowo kolportuje gazetki konspiracyjne i demontuje niemieckie drogowskazy, ale z biegiem czasu i w miarę nabywanego doświadczenia zaczyna brać udział w coraz bardziej niebezpiecznych akcjach. Jedną z nich kończy się... Jak? Nie zdradzę, dodam tylko, że losy Janka są bardzo burzliwe. Trudno więc się dziwić, że później nie zechce o nich opowiadać, otworzy się dopiero w spisanych przed śmiercią wspomnieniach, z których jego córka utka wzruszającą opowieść. I chociaż tematyka utworu nie jest łatwa, to warto podsuwać młodzieży tego rodzaju lektury, gdyż to dzięki nim współcześnie żyjący młodzi ludzie mogą się przekonać, w jak trudnych warunkach dorastali ich rówieśnicy 80 lat temu. Takie książki doskonale ukazują, czym jest odwaga i patriotyzm, a także uczą, że warto doceniać to, co mamy, i cieszyć się drobnymi rzeczami. Są też wspólną lekcją historii dla młodego pokolenia. Polecam.

| Małgorzata Koźma

BARBARA GAWRYLUK
JANEK. PSEUDONIM „ŻEGOTA”
il. Joanna Rusinek
Wydawnictwo Literatura | Łódź 2024

Maus

Maus Arta Spiegelmana jest dziełem wybitnym i niepowtarzalnym. Holocaust nie znalazł na kartach komiksu, przed i po *Mausie*, bardziej wstrząsającej i dogłębnej relacji. To historia Władka Szpielmana, polskiego żyda, który przeżył holocaust, widziana z perspektywy jego syna Arta. To właśnie ta perspektywa jest dla historii komiksu tym, czym była *Lista Schindlera* Stevena Spielberga dla amerykańskiej kinematografii. Z tą jednak różnicą, że *Maus* przetłumaczy wszelkie bariery narracyjne, zaś bohaterami są zwierzęta. Spiegelman przewrotnie zaczyna od cytatu z Hitlera, który stwierdził, że „Żydzi bez wątplenia są rasą, ale nie ludzką” i opowiada losy swojego ojca, czyniąc z niego mysz. Żydzi u Spiegelmana to myszy, Niemcy to koty. Ta umowność formy, pomimo dla wielu kontrowersyjnej interpretacji, jeszcze bardziej wzmacnia okrucieństwo przekazu. Historia ojca zaczyna się w przedwojennej Polsce, a kończy w Nowym Jorku, gdzie Art wysłuchuje relacji ocalałego. To nie tylko opowieść o zagładzie, Auschwitz czy traumie, która będzie towarzyszyć Władkowi aż do śmierci. To także próba odnalezienia odpowiedzi na pytanie, czym jest człowieczeństwo w dobie zagłady i ile jesteśmy w stanie zrobić, by przetrwać. Ale przede wszystkim to opowieść o relacji ojca i syna w cieniu największej ludzkiej tragedii XX stulecia.

| Jan Brodowski

ART SPIEGELMAN
MAUS. OPowieść OCALAŁEGO
tom 1. *Mój ojciec krwawi historią*
tom 2. *I tu się zaczęły moje kłopoty*
Wydawnictwo Post | Kraków 2001

Cichy protest

Niezgoda człowieka na zastany świat nie zawsze manifestuje się poprzez głośną i wyniszczającą wojnę, może się objawiać jako cichy protest. W wypadku książki *Wegetarianka* – jest to decyzja głównej bohaterki o zaprzestaniu jedzenia mięsa, a w dalszej perspektywie rezygnacja z pracy, relacji i wreszcie odmowa przyjmowania pożywienia. Tytułowa wegetarianka niczym Gregor Samsa z *Przemiany* Franza Kafki nagle traci kontakt z otaczającym ją światem i zaczyna „żyć w swojej głowie”. Nikt z bliskich nie może do niej trafić, przekonać ją do zmiany swojej drogi.

Han Kang kreśli trzy perspektywy i trzy postawy w obliczu przewlekłej choroby bliskiej osoby. Mąż, szwagier i siostra – są po kolei narratorami opowieści. Pierwsza to klasyczny model mężczyzny wycofującego się z relacji w obliczu choroby swojej partnerki. Następnie najbrutalniejsza, pokazująca, do czego zdolny jest człowiek, który postanowił wykorzystać słabość bezbronnej istoty. Wreszcie historia tej, która podejmuje walkę o bliską osobę, czyli przejętej dramatem siostry. Czy jej empatyczne podejście uratuje Yong-hye? Pisarka ani razu nie oddaje głosu wegetariance. Nie wiemy, co dokładnie dzieje się w głowie kobiety. Możemy się tylko domyślać.

U Han to nie styl, ale podejmowane tematy są szczególnie wymagające względem czytelnika, o czym świadczą także inne jej książki. Laureatka literackiej Nagrody Nobla z roku 2024 pisze prozę przejmującą, dotykającą najniższych ludzkich instynktów. Okazuje się, że nawet pozornie niewinny protest wegetarianki może doprowadzić do tego, co najgorsze.

| Joanna Gruszka

HAN KANG
WEGETARIANKA
Wydawnictwo WAB | Warszawa 2024

Rzecz o wolności – tak poeta Mariusz Olbromski zatytułował wiersz w tomiku *Przeminą dymy, rozkwitną róże. Wiersze o walczącej Ukrainie*

Fot. Ola Olbromska

Poeta urodził się w 1955 r. w Lubaczowie. Studiował na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim i na Uniwersytecie Wrocławskim, ukończył filologię klasyczną i polską. W okresie PRL-u związany z opozycją polityczną. W latach 1987–1997 prezes Klubu Inteligencji Katolickiej w Lubaczowie, współorganizator m.in. Tygodni Kultury Chrześcijańskiej o tematyce lwowskiej, kresowej i niepodległościowej. Przewodniczący Komitetu Obywatelskiego NSZZ „Solidarność” Ziemi Lubaczowskiej w czasie wyborów czerwcowych w 1989 roku. Mariusz Olbromski jest orędownikiem ochrony polskiego i europejskiego dziedzictwa kulturowego w regionie przygranicznym i na terenie obecnej Ukrainy, a zarazem budowania pojednania i autentycznego porozumienia między intelektualistami polskimi i ukraińskimi. Od wielu lat inicjuje i organizuje znaczące wydarzenia, jak np. Dialog Dwóch Kultur. Są to coroczne spotkania pisarzy, muzealników i naukowców obu narodów w Krzemieńcu. Autor uczestniczył w pracach nad utworzeniem: Muzeum Juliusza Słowackiego w Krzemieńcu, Muzeum

Aleksandra Fredry w Rudkach oraz Josepha Conrada–Korzeniowskiego w Berdyczowie. Inicjator utworzenia Muzeum Mikołaja Reja w Żurawnie nad Dniestrem. Na uwagę zasługuje również jego praca zawodowa: kustosz w Muzeum Kresów w Lubaczowie, dyrektor Wydziału Kultury, Sportu i Turystyki w Urzędzie Wojewódzkim w Przemyśle, dyrektor Muzeum Narodowego Ziemi Przemyskiej w Przemyśle (doprowadził do wybudowania nowego gmachu muzeum), dyrektor Muzeum im. A. i J. Iwaszkiewiczów w Stawisku, doradca Marszałków Sejmu RP i analityk Sejmu RP w dziedzinie kultury i ochrony zabytków. Pisarz został uhonorowany kilkunastoma odznaczeniami, m.in.:

Srebrnym Medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”, Krzyżem Oficerskim „Semper Fidelis”, Węgierskim Krzyżem Oficerskim I klasy, Złotym Medalem „Opiekun Miejsc Pamięci Narodowej”, Złotą Odznaką „Za Zasługi dla Towarzystwa Kultury Polskiej Ziemi Lwowskiej”, Medalem Ochrony Dziedzictwa Kulturowego Kresów Wschodnich, Medalem Niepodległości.

Wydał m.in. książki: *Dwie podróże* (1992), *Niepojęte, niewysłowione* (1994), *W poszukiwaniu zagubionych miejsc* (2002), *Śladami słów skrzydlatych. Pomniki pisarzy i poetów polskich na Kresach Południowych dawnej Rzeczypospolitej* (wyd. I 2005; wyd. II 2014), *Poemat jednej nocy* (2004), *Lato w Krzemieńcu. Legendy znad Ikwy* (2009), *Róża i kamień. Podróż na Kresy* (2012), *Dwa skrzydła nadziei* (2014), *Józef Conrad–Korzeniowski. Marynarz z Kresów* (współautorzy: D. Janiszewska–Jakubiak, J. Wolski, 2018), *Wieża czasu* (2018), *Powroty do Krzemieńca* (2019), *Na wysokim brzegu* (2020), *Na szlaku dialogu* (2020), *Kresowa bałagutka* (wywiady A. Gordijewskiej, 2020), *Cień Norwida* (2021), *Lwów*

Stanisława Lema (fot. A. Gordijewska, 2022) oraz *Przeminą dymy, rozkwitną róże. Wiersze o walczącej Ukrainie* (2023). Najnowszy tom wierszy Mariusza Olbromskiego to swoisty dziennik cierpienia, miłości, oporu i walki o wolność naszych sąsiadów. W końcu poezja potrafi odstąpić grozę, a także przed nią uchronić, ale nigdy nie zmieni się w język grozy. Jak wspomina w postwowie Wiera Meniok: „Odstąpić grozę w poezji w czasach niepoetyckich, w czasach wojny. Odstąpić wtedy, gdy słowa skurczonym bólem ugrzęzną w gardle, a potem wybuchną nieznaną dotąd siłą głosu, z której narodzi się wiersz. Taki wiersz posiada moc ocalenia. Ocali z grozy, którą odstąpi, by złożyć świadectwo nawet najstraszniejszej prawdy”.

| Ludmiła Guzowska

RZECZ O WOLNOŚCI

*Wiersze rodzą się teraz
także w schronach
z potrzeby wolności,
lecz płyną też co dzień
zwykłe słowa,
w których tęsknota
do pokoju ciągle wraca,*

*płynie rzeką codzienną,
nurtem potężnym
śpiewna ukraińska mowa.*

*I płyną także polskie słowa,
jakby dwa dzwony z jednej wieży
wołały w niebo, aż po kresy
błękitnych rubieży.*

*Bo wolność tlenem tego świata.
A gdy zdeptana czy zdradzona,
nie pytaj – „jak daleko?”
Bo w twoim domu – kona.*

15 VII 2022

GDY MIASTO SIĘ BUDZI

Ani Gordijewskiej

Po mieście lwów i pagórków chodziliśmy
rano w długiej telefonicznej rozmowie
i czułem radość, że trwają tam znajome
twarze, zaułki starówki, piękno budowli,

a słońce kładzie na granit bruków dłonie
i złotem tkane kobierce art déco tworzy,
pozdrowia na fasadach maszkarony.
Rozświeca Sławy laur nad dachem teatru,
zagliąda w bramy, na podwórka – widownie
codzienności – i przywołuje dawne i obecne
głosy, kiedy Wysoki Zamek w rzekach
światła brodzi jak żuraw po wielkiej powodzi.

I wszystko jest, co tylko żyć i istnieć potrafi.
Z pradawnych świątyń leci pogłos modlitw.
Przy Pani Łaskawej tęczy się anioły,
pod płaszczy błękitny Jej opieki leć
ciągle nowe sprawy i nowe zdarzenia.
A często jakże trudne w ten czas wojny.

6 IV 2022

POD PAŁACEM KULTURY

Serhijowi Żadanowi

Zapada zmierzch, dogasa słońca żar,
poeta dziś w stolicy mówi o Charkowie.
O tym, jak nocą widzi z wysokiego bloku,
kiedy po tamtej, bliżej granic stronie
tryskają rakiety – leć – mało czasu:
ryk syren, schody, bieg do schronu.
Huk! I znowu ktoś ginie, jakiś cywil ranny
jęczy, lecz rano życie toczy się na nowo.
Działają sklepy, na podwórkach dzieci,
choć opodal jeszcze nadal gruzy płoną.
I czyta wiersze w rytmie i w natchnieniu,
w bólu, miłości, grozie. I pokorze.
Powtarza czasem strofy jak zaklęcia.
I bije słowem – głosu dźwiękiem
w mury Jerycha – tłucze!... I wie, że runę
wcześniej albo później z tego natężenia.
Od bicia wielu serc złączonych.

Warszawa, 17 VIII 22

WYZNANIE ZE LWOWA

Starsi ludzie – to ani za próg,
już powierzyli domy modlitwie.
To są ich worki w oknach i piach,
to schrony ich i działobitnie.

Bo gdzie jeszcze jest taki gród,
takie ulice, place, przestrzenie?
Wysoki Zamek i widok stamtąd,
jakiego nie ma nigdzie na świecie.

Bo gdzie jeszcze takie świątynie
żarliwym geniuszem zdobione?
Gdzie tacy syrdeczni znajomi?
Gdzie taki teatr jak teatrów król
zaprasza skinieniem laurowym.

I tyle w muzeach arcydzieł
i tyle rzeźb na fasadach co dzień,
a nocą, gdy zbłądzisz w starówce,
taka na wieży ratusza zegara
drżęco – srebrzysta wypowiedź.

I jak to wszystko zabrać do torby,
spakować życie i ot tak iść sobie,
gdy serce bałaka, bałaka ciągle...
że nigdzie indziej i koniec...

16 IV 2022

PRZEMINĄ DYMY, ROZKWITNĄ RÓŻE

A jednak miną dymy i rozkwitną róże,
znów na ulice wróci żywy uśmiech.
I zniknie groza, jakby jej nie było,
a koszmar tylko kiedyś się przyśniło.

Krzyk syren nocnych już nie zbudzi
i zniknie wielka rzeka aut w ucieczce,
nagłe spojrzenia trwożne dzieci,
pędzące twarze przerażonych ludzi.

I tylko godnie trzeba jeszcze ten czas
przeżyć – ratować życie innych, także
swoje. I trwać. I w sens oporu wierzyć.

Pogasną ognie bólu, echa wojny,
powróci dzień zwyczajny i spokojny.
I zniknie czarny pył, jakby go nie było,
a wołać będą tylko krzyże bohaterów.
Domy na gruzach wzniesie miłość.

Nastanie świt nad całym krajem,
tak przeobrażonym, jakby w trzepocie
blasków śpiewały z obłoków anioły.

2 VIII 2022

W poszukiwaniu sensu przeszłości

Motyw podróży należy do najstarszych archetypów literackich. Funkcjonuje zarówno w sferze metaforyki, symbolizując tok życia z jego zaskakującymi meandrami, jak i w sensie dosłownym, opisując fizyczne przemieszczanie się między miejscami. Wędrował Odyseusz i biblijni bohaterowie, a metaforyczną podróż w głąb siebie przeżywali romantyczni buntownicy, żeby wspomnieć o najbardziej oczywistych skojarzeniach z literatury.

O tym, że podróżowanie to motyw tak samo wdzięczny, co dający twórcom szerokie pole do artystycznej refleksji świadczy powieść *Złap zającą* bośniackiej pisarki Lany Bastašić. Autorka przywołuje konflikt w byłej Jugosławii, pokazując jego skutki przez pryzmat relacji między dwiema przyjaciółkami. Wykorzystuje ich wspólną podróż z Mostaru do Wiednia, aby dokonać wiwisekcji młodościowej relacji poprzez subtelne, ale istotne w kontekście całości tekstu, nawiązania do wydarzeń z lat 90. XX wieku. Bastašić świadomie odwołuje się także do klasyki literatury, by nakreślić emocjonalny obraz Bałkanów widziany oczami ofiar konfliktów etnicznych.

Złap zającą to proza zapraszająca czytelnika do podróży rozumianej dosłownie; bohaterki spędzają sporo czasu w samochodzie w drodze do Wiednia. Kto wie jednak, czy ważniejsza dla zrozumienia ich skomplikowanych relacji w szczególności, a trudniej historii regionu w ogóle, nie jest podróż metaforyczna, wymagająca odwagi w konfrontacji z demonami przeszłości? Chciałoby się napisać, że dla obu kobiet ta na swój sposób terapeutyczna podróż przyniosła zrozumienie i ukojenie. Odpowiedź jednak, jak na uniwersalną w wymowie prozę przystało – nie jest znów taka oczywista. Nie każda podróż przecież prowadzi do jasno wytyczonego celu.

| Tomasz Radochoński

LANA BASTAŠIĆ

ZŁAP ZAJĄCĄ

tl. Dorota Jovanka Ćirić

Wydawnictwo Literackie | Kraków 2023

Biblioteka Kraków w liczbach

Statystyki 2024

DOSTĘPNE ZBIORY

1 307 453

KSIĄŻKI

61 717

AUDIOBOOKÓW

3 270

GIER PLANSZOWYCH

1 428 645

ODWIEDZIN

2 817 902

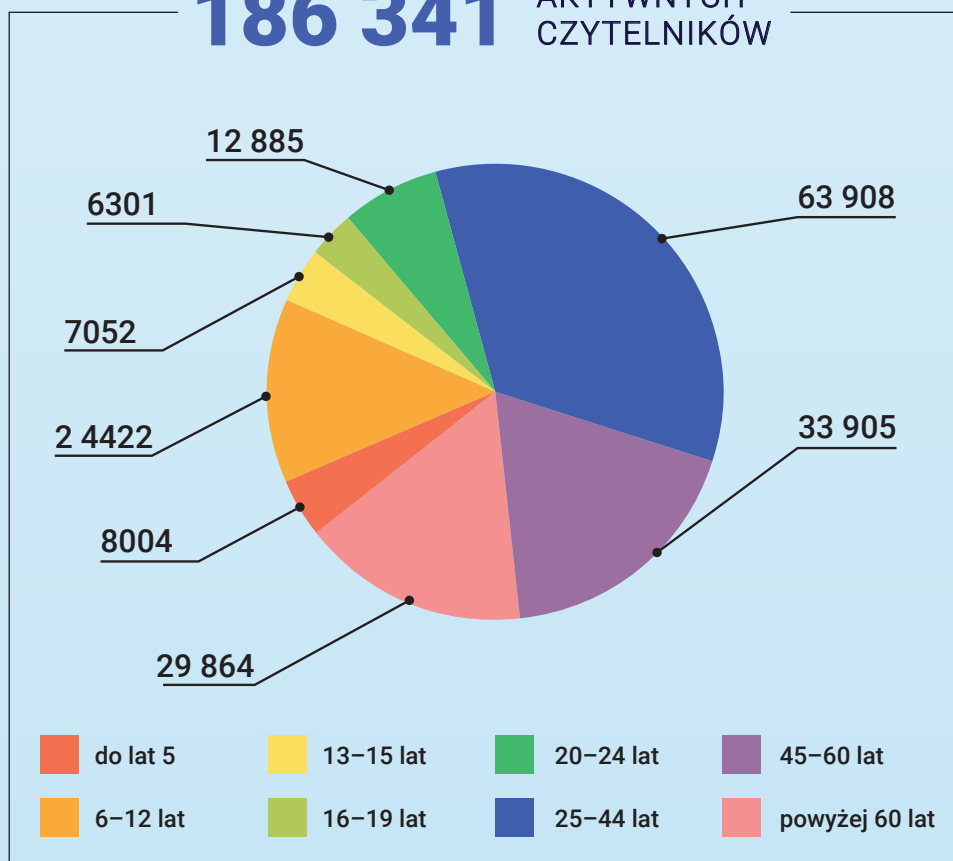
WYPOŻYCZENIA

40 640

SKORZYSTANO
Z KSIĄŻKOMATU

CZYTELNICY NOWO
ZAPISANI W 2024 ROKU **20 124**

186 341 AKTYWNYCH
CZYTELNIKÓW

2 205
WYDARZEŃ

47 172 UCZESTNIKÓW
WYDARZEŃ

Niech żyje bal!...

Karnawał trwa w tym roku długo. Czas zatem na bale! Wyjątkowy odbywa się w Teatrze KTO: *Bal* według scenariusza i w reżyserii Jerzego Zoń. Scena, która za chwilę zamieni się w salę balową, zastłonięta jest folią skrywającą tajemnicę. Gdy pojawia się starzec wyglądający jak mag (piękna rola Franciszka Muły) i odsłania stertę „zatańczonych” przez dziesiątki lat butów, zaczyna się niekończąca się zabawa pokazująca, jak przez dziesięciolecia bawili się nasi dziadkowie, rodzice, my... Widzowie prezentowali szeroki wachlarz wiekowy, ale wszyscy znali tańczone na scenie „kawałki”, a roziskrzane oczy i uśmiechnięte twarze zapowiadały, że jeszcze chwila, jeszcze jeden utwór, a zatańczą „cała sala”! Nienasytzeni tancerze zmieniają muzyczne mody

i epoki jak buty! To swingowe lata trzydzieste, tango, powojenny twist czy rock’n’roll! Oklaskom nie było końca, a łza wzruszenia zagościła w niejednym oku... Wszak wytańczyli historię pokoleń, sięgając pamięcią salonów przedwojnia, ale też ludowych zabaw wiejskich. Wraz z tancerzami przeżyliśmy zadziorne i buńczuczne muzyczne lata pięćdziesiąte i sześćdziesiąte, bo te późniejsze, zakręcone lata siedemdziesiąte i osiemdziesiąte XX wieku, należały już

do nas! Każdy wie, jakie to były czasy, bo je przeżył... Miłość, taniec i muzyka pozostały, mimo wszelkich dramatów i rozterek, niezmienne. I chciałoby się dośpiewać za Marylą Rodowicz – *Niech żyje bal! / Bo to życie to bal jest nad bale!*

| Janusz M. Paluch

Fot. Janusz Paluch

FISZKI (089.3)

Wojna jest zła

udzkość, z łacińska humanitaryzm, to jest taka postawa, która każe po ludzku odnosić się do każdego człowieka, nawet gdy trwa wojna.

Linde w swym słowniku przytaczał wyjaśnienie, że ludzkość „ściśle wzięta znaczy, co dawniej u Rzymian *hospitalitas*”. Była to gościnność, zapewnienie nieznanemu przybyszowi bezpieczeństwa, szacunek dla podróżnych.

Ale w czasie wojny jest to – spoglądając z innej perspektywy, choć czy można ją

nazwać obiektywną – bardzo często postawa w sumie groźna, bo mniejszościowa, strategia niesłuszna i nieraz wprost potępiana, mogąca dać przewagę bezwzględnemu i nieludzkiemu zachowaniu wrógów. Wyłomy w bezwzględnej logice wojny budzą zdziwienie, rzadziej podziw (jak słynne bożonarodzeniowe zawieszenie broni na froncie zachodnim w roku 1914). Uogólnione doświadczenie mówi bowiem, że najeźdźca niesie śmierć, gwałt, pożogę lub co najmniej zagrożenie. Trzeba chronić siebie, najbliższych i kraj.

Rzadko mówi się o wojnie jako szansie. Teorie takie bowiem snuć mogą tylko ci, co przeżyli. A jednak już Heraklit głosił: „Wojna jest ojcem wszechrzeczy i wszechrzeczy

królem. Jednych czyni bogami, innych ludźmi, innych niewolnikami, a innych wolnymi”. Mickiewicz zaś zaszczylił Polakom w XIX wieku modlitwę „O wojnę powszechną za Wolność Ludów”. Toteż w historii Polski mało mówi się o ofiarach starć armii zaborczych i pandemii hiszpanki po pierwszej wojnie światowej, bo wróciła Polska. No właśnie. Czyżbyśmy zawieszali ocenę moralną, gdy wojna przynosi jakąś korzyść i może zostać uznana za wygraną?

A jednak dźwięczą w uszach dziecięce głosy Arki Noego sprzed ponad dwóch dekad: Wojna jest zła!

| Artur Czesak

POMNIKI HISTORII

Hel, maszopi i maszoperie

Początek Polski, Helska Kosa, Hel czy Półwysep Helski? Która z tych nazw jest zgodna ze stanem faktycznym? Aby to sprawdzić, kierujemy się do popularnej miejscowości wypoczynkowej położonej na samym krańcu cypla, czyli... Helu, bo to od niego wzięła się powszechnie funkcjonująca nazwa tego kawałka Polski. Co prawda w sezonie letnim dojazd samochodem może okazać się mocno problematyczny – w tej sytuacji warto wziąć pod uwagę alternatywny środek transportu, np. rower.

Hel z pewnością zasługuje na miano jednej z najbardziej atrakcyjnych miejscowości turystycznych nad Bałtykiem i to

niezależnie od pory roku. Każdy znajdzie tu coś dla siebie: są piękne plaże, port jachtowy, zabytki militarne, latarnia morska, fokarium i rezerwat Helskie Wydmy. Półwysep uformowały prądy morskie, które nanosząc piasek na liczne wysepki, połączyły je w całość. Na tak ukształtowanym terenie powstawała osada. W XIII w. książę Świętopełk II nadał miejscowości prawa miejskie. Ówczesne miasto lokowane było 1,5 kilometra od obecnego. Na skutek erozji półwyspu stara miejscowość uległa zniszczeniu. Z dawnych zabudowań zachował się jedynie gotycki kościół, w którym mieści się Muzeum Rybołówstwa, a z jego wieży rozpościera się fenomenalny wręcz widok. Niewątpliwie największą atrakcją turystyczną jest fokarium zlokalizowane tuż przy nadmorskiej promenadzie. Już tylko krok dzieli nas od ulicy Wiejskiej, zabudowanej charakterystycznymi dla obszaru Kaszub ryglowymi i ceglаныmi domami rybackimi. To centrum handlowo-gastronomiczne miejscowości. Miłośnikom pieszych wycieczek można polecić sieć spacerowych kładek zlokalizowanych na Cyplu Helskim. Podziwia się z nich unikatową roślinność wydmową, nie czyniąc szkody środowisku

naturalnemu. Dla pasjonatów militariów niewątpliwą atrakcją stanowić będzie dobrze oznakowany i opisany Szlak Fortyfikacji Helskich. Warto pamiętać, że Hel był najdłużej broniącym się skrawkiem Polski, załoga skapitulowała dopiero 2 października 1939 roku.

Teraz zapytacie zapewne, czym lub kim są tytułowi maszopi i maszoperie. To po prostu rybacy, skupieni w maszoperii, czyli swego rodzaju spółdzielni rybackiej, działającej na łodzi, na której czele stał szyper. Związani byli ze sobą zasadami równości i solidarności, czyli przestrzeganiem równego wkładu, jeśli chodzi o wyposażenie łodzi i pracę, oraz takimi samymi zasadami dotyczącymi podziału połowu i zysku otrzymanego ze sprzedaży nadwyżek.

| Anna Grychowska

Zachód słońca nad Bałtykiem, fot. Michał Grychowski

Domy szachulcowe na ul. Wiejskiej, fot. Michał Grychowski

Siłaczki

Siłaczki to tytuł najnowszej wystawy czasowej zorganizowanej przez Muzeum Krakowa w Kamienicy Hipolitów. Jeśli ktoś kojarzy ten tytuł z opowiadaniem Stefana Żeromskiego czy filmem Marty Dziado i Piotra Śliwowskiego o pierwszych polskich sufrażystkach – to jest to dobre skojarzenie. Wystawa jest swoistym hołdem pamięci dla kobiet – ważnych polskich aktywistek, a zwłaszcza mieszanek Krakowa, ich roli w społeczeństwie i osiągnięć w wielu dziedzinach: w nauce, gospodarce, polityce, kulturze, sztuce i sporcie, od średniowiecza po czasy najnowsze. Zasadniczo jednak wystawa obejmuje okres od początków XX wieku po czasy współczesne. Zwiedzający wystawę mogą się zapoznać z sylwetkami znanych i mniej znanych osobowości, jak legendarna pierwsza studentka – Nawojka, siostry i zakonnice Filipina i Konstancja Studzińskie, aktorki Helena Modrzejewska i Antonina Hoffmann, wszechstronna artystka Zofia Stryjeńska, pierwsze emancypantki Maria Dulębianka i Kazimiera Bujwidowa, królowa przedwojennego tenisa – Jadwiga Jędrzejowska, ilustratorka przedwojennego „Vogue’a” i „Harper’s Bazaar” – Alicja Halicka, Helena Rubinstein – założycielka koncernu kosmetycznego czy ikona polskiego rocka Kora (Olga Jackowska). Prezentowane na wystawie dzieła sztuki z epoki oraz pamiątki związane z bohaterkami zestawione zostały z pracami licznych współczesnych artystek i artystów związanych nie tylko z Krakowem. Zobaczymy tu dzieła m.in. Teofili Certowicz, Marii Jaremy, Marii Pinińskiej-Bereś, Erny Rosenstein, Antoniny Rożniatowskiej, Danuty Urbanowicz, Wojciecha Fangora, Józefa Mehoffera, Stanisława Wyspiańskiego oraz współczesnych twórczyń i twórców: Bettiny Bereś, Ewy Ciepielewskiej, Poli Dwurnik, Marty Frej, Ewy Juskiewicz, Bogumiła Książka, Agaty Kus-Dymnej, Iwony Siwek-Front, Beaty

Fot. Barbara Zajączkowska

Stankiewicz i wielu innych. Należy podkreślić, że niebagatelny wkład w realizację tego projektu wniósł kurator wystawy – Michał Hankus i jego zespół. Ekspozycja obejmuje dwa piętra i podziemia tej pięknej zabytkowej kamienicy. Potrwa do 16 marca, więc zachęcam do tego ważnego historycznego i herstorycznego spaceru, z wieloma pięknymi dziełami sztuki, obrazami, rzeźbami, grafikami, kolażami, fotografiami i instalacjami oraz zaskakującymi eksponatami, nie tylko z codziennego życia (jak na przykład buty szpilki będące synonimem kobiecego dress code'u – tu naszpikowane prawdziwymi szpilkami krawieckimi).

| Barbara Zajączkowska

Kalendarium wydarzeń kulturalno-edukacyjnych

wydarzenia
dla dzieci

wydarzenia
w Klubie
Dziennikarzy
„Pod Gruszką”

ANDROGYNICZNOŚĆ – OLIVIA ŚWIERSZCZ

1–28 lutego w godzinach otwarcia biblioteki

Biblioteka Główna, Informatorium,
ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 025

Artystka młodego pokolenia. Malarstwem i sztuką interesuje się od dziecka. Prezentowane obrazy układają się w ścieżkę poszukiwań artystycznych oraz inspiracji płynących z obserwacji otaczającej rzeczywistości, a także pochodzących ze sfery fantazy. Subtelna wrażliwość artystyki nie pozostawia widza obojętnym, skłania go do podziwiania nastrojowego malarstwa oraz do przemyśleń.

ZIMOWE IMPRESJE

1–28 lutego w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 16, ul. W. Eljasza-Radzikowskiego 29,
tel. 797 301 005

Bronowickie Stowarzyszenie Przyjaciół Sztuk Wszelkich im. Włodzimierza Tetmajera w Krakowie zaprasza na wystawę malarstwa. Wystawa jest próbą pokazania, że zimowy czas, ze wszystkimi swoimi niedogodnościami, dla mieszkańców może być wyzwaniem, a dla artystów jest źródłem inspiracji i przedmiotem twórczej interpretacji.

MAGGIE PIU I JEJ OBRAZY

3–28 lutego w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 21, Czytelnia Naukowa, ul. Królewska 59,
tel. 797 301 022

Maggie Piu to malarka, rysownicza, architektka, której artystyczne upodobania są związane z wizerunkiem kobiety. Jej niepowtarzalny i rozpoznawalny styl tworzy klimat, który można określić mianem „idealizmu magicznego” – jest odkrywaniem piękna zanurzonego w fantazyjnej krainie ornamentalnej formy, wieloznaczeniowej symboliki i aluzji. Malarka chce w odbiorcy wzbudzić afirmatywne emocje, odwołuje się do poczucia piękna, miłości, zachwyty, stara się go otoczyć fantazyjną, nieco baśniową aurą.

KOLORY MIŁOŚCI (KWIATY I SERCE) – ZOFIA KAMIŃSKA

3–28 lutego w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 21, Wypożyczalnia dla dorosłych,
ul. Królewska 59, tel. 797 301 021

Zofia Kamińska maluje zawodowo, jest makijażystką. Swoją biegłość w posługiwaniu się pędzlem przeniósł z czasem na blejtram i papier. Tworzy kwiaty, portrety i pejzaże. W bibliotece prezentuje tryptyk walentynkowy: *Kolory miłości (kwiaty i serce)*.

SALON SZTUK WSZELKICH

3–28 lutego w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 21, Wypożyczalnia dla dorosłych,
ul. Królewska 59, tel. 797 301 021

Wystawa prac członków Podgórskiego Stowarzyszenia Przyjaciół Sztuk Wszelkich im. Karola Wojtyły.

KORALIKOWA BIŻUTERIA AUTORSKA

ANNY KOSAL-CZECH

3–28 lutego w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 21, Wypożyczalnia dla dorosłych,
ul. Królewska 59, tel. 797 301 021

Anna Kosal-Czech – ukończyła Akademię Sztuk Pięknych w Krakowie, prezentowała swoje prace na wystawach indywidualnych i zbiorowych. Zajmuje się również sztuką użytkową i dekoracyjną, tworzy biżuterię.

SPOTKANIA, CZYLI GALERIA JEDNEGO OBRAZU

3–28 lutego w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 21, Wypożyczalnia dla dorosłych,
ul. Królewska 59, tel. 797 301 021

Zdzisława Zarenkiewicz-Zemla ukończyła studia na Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie. Artystka prezentuje na wystawie obraz *Spotkania* namalowany akrylem.

KAC – ANNA LEWIŃSKA

3–28 lutego w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 21, Wypożyczalnia dla dorosłych,
ul. Królewska 59, tel. 797 301 021

Bronowickie Stowarzyszenie Przyjaciół Sztuk Wszelkich im. Włodzimierza Tetmajera w Krakowie przedstawia cykl obrazów, których bohaterami są mężczyźni. W lutym prezentowany będzie obraz Anny Lewińskiej *Kac* wykonany olejem na płótnie.

ANIOŁY NA LUTY

3–28 lutego w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 21, Wypożyczalnia dla dorosłych,
ul. Królewska 59, tel. 797 301 021

Wystawa prezentująca prace artystów z Lanckorony.

BLIŻEJ NATURY

3–28 lutego w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 22, ul. H. Sienkiewicza 2,
tel. 797 301 004

Bronowickie Stowarzyszenie Przyjaciół Sztuk Wszelkich im. Włodzimierza Tetmajera w Krakowie przedstawia cykl obrazów prezentujących naturę.

MOJE MALOWANIE

3–28 lutego w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 27, ul. Królowej Jadwigi 37b,
tel. 797 301 016

Wystawa prac Krystyny Kasprzyk. Artystkę fascynuje uroda i majestat natury. Uważa, że tylko impresjonści potrafili ją uchwycić i przedstawić w całym bogactwie. Malarka tworzy od ponad dwudziestu lat. Prace prezentowane na wystawie wykonane zostały w technice olejnej.

DRZEWA

3–28 lutego w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 53, os. Stalowe 12, tel. 12 644 23 52

Biblioteka Kraków oraz Wydawnictwo Dwie Siostry zapraszają na wystawę *Drzewa* na podstawie książki o tym samym tytule, która jest pełna przepięknych ilustracji Piotra Sochy oraz fachowej wiedzy podanej w atrakcyjny i przystępny sposób przez Wojciecha Grajkowskiego. Ekspozycja dedykowana jest nie tylko młodym czytelnikom, ale wszystkim, którzy pragną poznać tajemnice i sekrety drzew.

OBRAZY Z GŁĘBI DUSZY

3–25 lutego w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 56, Oddział dla dorosłych, os. Zgody 7,
tel. 12 644 40 72

Wystawa obrazów członków Nowego Centrum Aktywności Seniorów. Prace wykonane zostały pod kierunkiem Anny Starmy.

ANIOŁY W KRAKOWIE

10–28 lutego w godzinach otwarcia biblioteki

Filia nr 25, ul. J. Fałata 2, tel. 797 301 002

Wystawa Małgorzaty Kuszewskiej i Agnieszki Krawczyk. Siostry dorastały na krakowskim Zwierzyńcu. Tradycje rodzinne i atmosfera dzielnicy wpłynęły na wrażliwość artystek. W twórczości używają głównie farb akrylowych, czasem olejnych, pastelów, ołówka. Tematyka ich prac jest różnorodna, od sakralnej po pejzaże, kwiaty, martwe natury, zjawiska przyrodnicze. Prezentowana wystawa obejmuje prace malarzkie i fotograficzne.

(Z)RĘCZNIE

1 lutego, godz. 9:15–13:45

Biblioteka Główna, Informatorium,
ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 025

Cykliczne spotkanie dla osób zainteresowanych poznawaniem różnych technik prac ręcznych – dzierganiem na drutach, szydełkowaniem, frywolitką lub haftem. W luźnej i niezobowiązującej atmosferze wzajemnej współpracy uczestnicy

o zróżnicowanym poziomie umiejętności wymieniają się doświadczeniem, prezentują swoje prace, omawiają nowe wólczy i projekty.

DYSKUSYJNY KLUB KOMIKSU #7

3 lutego, godz. 17:00–19:00

Filia nr 31, Punkt biblioteczny,
ul. Zachodnia 7/3a, tel. 797 024 021

Wydarzenie skierowane do wszystkich, którzy chcą rozmawiać o komiksach, wymieniać się opiniami, poznać innych fanów komiksów oraz bogatą ofertę tytułów dostępnych w bibliotece.

SERCE DLA CIEBIE

3 lutego, godz. 17:00–18:30

Filia nr 56, Oddział dla dzieci, os. Zgody 7,
tel. 12 642 16 43

Warsztaty haftu matematycznego dla dzieci w wieku powyżej 7 lat. Uczestnicy nauczą się wyszywać serce. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Oddziale dla dzieci Filii nr 56.

BENEDYKT DYBOWSKI (1833–1930) – PRZYRODNIK I BADACZ BAJKAŁU

4 lutego, godz. 17:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Spotkanie Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich. Prelekcja Pawła Brzegowego poświęcona przyrodnikowi – Benedyktowi Dybowskiemu. Spotkanie poprowadzi Anna Stengl.

ZIMOWE OPOWIADANKI

5 lutego, godz. 17:00

Filia nr 7, al. Pokoju 33, tel. 12 414 26 01

Zajęcia edukacyjne dla dzieci w wieku przed-szkolnym. Uczestnicy wysłuchają opowieści o tematyce zimowej oraz wezmą udział w zabawach edukacyjnych.

KRÓL I KRÓLOWA

5 lutego, godz. 17:00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26,
tel. 12 645 95 27

Zajęcia plastyczne dla dzieci od 4. roku życia. Uczestnicy wykonają królewską parę z materiałów kreatywnych i pochodzących z recyklingu. Wykorzystane zostaną między innymi błyszczące papiery, folia aluminiowa, bibuła oraz inne materiały plastyczne. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 48.

SPOTKANIE OTWARTEGO KOŁA AUTORÓW PRZY KRAKOWSKIM ODDZIALE ZWIĄZKU LITERATÓW POLSKICH

5 lutego, godz. 17:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Spotkanie połączone z czytaniem tekstów napisanych przez członków Koła, refleksjami i rozmowami na temat przeczytanych utworów z uwzględnieniem inspiracji twórczych oraz wymianą doświadczeń i uwag o doskonaleniu warsztatu pisarskiego. Spotkanie poprowadzi Danuta Perier-Berska – opiekunka Koła.

POSAG DLA POLKI – SPOTKANIE Z MANUEŁĄ GRETKOWSKĄ

5 lutego, godz. 18:00

Filia nr 21, Czytelnia Naukowa, ul. Królewska 59,
tel. 797 301 022

Spotkanie autorskie z Manuełą Gretkowską na temat książki *Posag dla Polki* i nie tylko. Autorka jest pisarką, felietonistką, scenarzystką, absolwentką Uniwersytetu Jagiellońskiego, działaczką społeczną, założycielką Partii Kobiet. Debiutowała w 1991 roku powieścią *My zdies' emigranty*. Jej książki przetłumaczono na kilka języków, m.in. hiszpański, niemiecki, serbski, ukraiński, fiński. Rozmowę poprowadzi Paulina Małochleb. Wydarzenie finansowane ze środków Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa, edycja 2024.

DOGONIĆ WŁASNE DZIECIŃSTWO

6 lutego, godz. 11:00

Filia nr 20, ul. Opolska 37, tel. 797 301 026

Dyskusja czytelnicza wokół prozy poetyckiej Jakuba Ciećkiewicza *Koniec świata na mojej ulicy*.

WSPOMNIENIA O SŁAWOMIRZE MROŹKU

6 lutego, godz. 12:00

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2,
tel. 797 024 013

Spotkanie Klubu Dojrzałego Czytelnika. Uczestnicy obejrzą film dokumentalny *Jak z Mroźka* będący zapisem wypowiedzi pisarza i jego bliskich oraz znajomych, zostaną także oprowadzeni po Gabinetie Sławomira Mroźka znajdującym się w Bibliotece Głównej.

Kraków

Manuela
Gretkowska

Posag dla Polki

SPOTKANIE AUTORSKIE

Prowadzenie: Paulina Małochleb

5 lutego 2025 | godz. 18.00

Biblioteka Kraków | Filia nr 21
ul. Królewska 59

Zapisy poprzez formularz dostępny na www.biblioteka.krakow.pl

BIBLIOTEKA KRAKÓW • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

 Biblioteka
Kraków

 KRAKÓW
MIASTO LITERATURY
UNESCO

 #BO
KRAKÓW

WWW.BIBLIOTEKA.KRAKOW.PL

WSPOMNIENIE O WIESŁAWIE KIELARZE 6 lutego, godz. 18:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Wspomnienie o Wiesławie Kielarze, pisarzu, operatorze filmowym TVP3 Kraków. W spotkaniu wezmą udział Leszek Mazan, Aleksandra Mączka i Jerzy Jędrzejczyk. Podczas spotkania odbędzie się także pokaz filmów zrealizowanych przez Wiesława Kielara. Spotkanie poprowadzi Regina Cyganik.

GRA-MY! 8 lutego, godz. 10:00–13:00

Filia nr 56, Oddział dla dzieci, os. Zgody 7,
tel. 12 642 16 43

Rozgrywki gier planszowych dla młodzieży od 13. roku życia. Uczestnicy poznają gry planszowe, które rozwijają myślenie, uczyć współpracy i pozwalają miło spędzić czas w bibliotece.

WALENTYNKI 8 lutego, godz. 11:00

Biblioteka Główna, ul. Powroźnicza 2,
tel. 797 024 013

Spotkanie dla dzieci, które wysłuchają fragmentów książki o uczuciach, wykonają kartki z życzeniami walentynkowymi, złożą z papieru zakładki do książek w kształcie serca oraz spróbują sił w wykreślaniu ukrytych słów kojarzących się ze zbliżającymi się Walentynkami.

CRAFTEKA – HAFT MATEMATYCZNY 10 lutego, godz. 15:00–18:00

Filia nr 49, os. Tysiąclecia 42, tel. 12 263 44 86

Spotkanie dla osób dorosłych zainteresowanych rękodziełem, plastyką i kreatywnym spędzaniem czasu. Podczas spotkania będzie można wykonać prace plastyczne w wybranej technice: decoupage, quilling, scrapbooking, iris folding, a także wymienić się pomysłami i doświadczeniami z innymi uczestnikami. Tematem spotkania będzie haft matematyczny.

ANIOŁY W KRAKOWIE 10 lutego, godz. 17:00

Filia nr 25, ul. J. Fałata 2, tel. 797 301 002

Wernisaż wystawy Małgorzaty Kuszeński i Agnieszki Krawczyk. Tradycje rodzinne i atmosfera dzielnic Zwierzyniec wpłynęły na wrażliwość artystek. W twórczości używają głównie farb akrylowych, czasem olejnych, pastelów, ołówka. Tematyka ich prac jest różnorodna, od sakralnej po pejzaże, kwiaty, martwe natury, zjawiska przyrodnicze. Prezentowana wystawa obejmuje prace malarskie i fotograficzne.

GŁOS W SPRAWIE EDUKACJI... POLSKA SZKOŁA W PUŁAPCE PARADOKSÓW I STEREOTYPÓW (UWAGI Z LAT 2012–2024) 10 lutego, godz. 18:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Wieczór autorski prof. Zofii Agnieszki Kłakówny – autorki książek naukowych, podręczników, artykułów, dydaktyczki literatury, nauczycielki języka polskiego z praktyką na wszystkich poziomach nauczania szkolnego, nauczycielki akademickiej. Spotkanie poprowadzi Piotr Kołodziej.

PROMOCJA 17. NUMERU „LITERATA KRAKOWSKIEGO” 11 lutego, godz. 17:30

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Promocja 17. numeru „Literata Krakowskiego” – pisma Krakowskiego Oddziału Związku Literatów Polskich ukazującego się raz w roku. Publikowane są w nim teksty prozatorskie. W prezentowanym numerze znalazły się opowiadania, fragmenty powieści, eseje, recenzje, wywiady i wspomnienia 30 autorów. Czasopismo redagują: Leszek Konarski, Danuta Perier-Berska, Anna Pituch-Noworolska, Danuta Sułkowska (redaktor naczelna). Spotkanie przygotowane przez Krakowski Oddział Związku Literatów Polskich poprowadzi Danuta Sułkowska.

CZYTAMY Z LUBOMIRKIEM 12 lutego, godz. 17:00

Filia nr 5, ul. A. Lubomirskiego 7a,
tel. 12 430 37 39

Głośne czytanie fragmentu bajki *Basia i zagadki wszechświata* oraz kolorowanie wizerunków książkowych bohaterów. Spotkanie dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat.

WALENTYNKI DLA CHŁOPAKA I DZIEWCZYNI 12 lutego, godz. 17:00

Filia nr 7, al. Pokoju 33, tel. 12 414 26 01

Zajęcia edukacyjne dla dzieci w wieku przedszkolnym. Uczestnicy wysłuchają opowiadań o uczuciach, poznają legendę o świętym Walentym oraz wykonają oryginalną walentynkę dla swoich bliskich.

KRÓL I KRÓLOWA 12 lutego, godz. 17:00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26,
tel. 12 645 95 27

Zajęcia plastyczne dla dzieci od 4. roku życia. Uczestnicy wykonają królewską parę z materiałów kreatywnych i pochodzących z recyklingu. Wykorzystane zostaną między innymi błyszczące papiery, folia aluminiowa, bibuła oraz inne materiały plastyczne. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 48.

JAK PRZYPADEK POMÓGŁ MIŁOŚCI 12 lutego, godz. 17:00

Filia Gotyk (nr 57), ul. ks. J. Meiera 16C,
tel. 505 699 612

Głośne czytanie dla najmłodszych w ramach cyklu spotkań Klubu Słuchającego Malucha. Uczestnicy wysłuchają fragmentów książki Roksanę Jędrzejewskiej-Wróbel *O Melanii, Melchiorze i panu Przypadku* oraz wykonają kartkę z motywem serca dla bliskiej osoby.

MIŁOŚĆ I PRZYJAŹŃ – CZY TO JEST ŁATWE? 12 lutego, godz. 17:00

Filia nr 56, Oddział dla dzieci, os. Zgody 7,
tel. 12 642 16 43

Zajęcia dla dzieci od 5. roku życia. Uczestnicy spotkania wysłuchają fragmentów opowiadań o różnych rodzajach miłości i przyjaźni, wezmą udział w rozmowie kierowanej, zabawie

ruchowej, a następnie wykonają pracę plastyczną „Serce dla przyjaciela”.

CO DAJE PRZYTULANIE? 12 lutego, godz. 17:30

Filia nr 14, ul. Ugorek 14, tel. 12 417 17 15

Głośne czytanie dla najmłodszych w ramach spotkań Klubu Słuchającego Malucha. Uczestnicy wysłuchają fragmentów książki Eoin McLaughlin *Tak bardzo czekam, żeby cię przytulić*. Chętni wykonają także pracę plastyczną – przytulankę.

ZANUSSI. PRZESZEDMIOTY 13 lutego, godz. 17:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Spotkanie Salonu Literackiego Biblioteki Kraków poświęcone książce *Zanussi. Przez przedmioty* Barbary Gruszki-Zych (tekst) i Krzysztofa Zanussiego (komentarz). Jest to biograficzna opowieść o legendarnym reżyserze, scenarzyste i producencie filmowym. Gośćmi wydarzenia będą: Barbara Gruszka-Zych oraz Krzysztof Zanussi. Barbara Gruszka-Zych jest poetką, pisarką, dziennikarką, laureatką wielu nagród, autorką reportaży oraz książek wspomnieniowych. Wydała ponad dwadzieścia tomików wierszy.

ZAKOCHAJ SIĘ W BIBLIOTECIE! BIBLIOTECZNE WALENTYNKI 14 lutego, godz. 14:00–17:00

Filia nr 26, ul. B. Komorowskiego 11,
tel. 797 301 003

Czytelnicy odwiedzający tego dnia bibliotekę będą mogli wykonać trójwymiarową kartkę walentynkową, wziąć udziału w akcji „Randka w ciemno z książką”, a także poznać walentynkowe zwyczaje z całego świata.

KOGO KOCHAM? 14 lutego, godz. 17:00

Filia nr 8, ul. J. Brodowicza 1, tel. 12 412 49 55

Spotkanie Klubu Słuchającego Malucha, czyli głośne czytanie dla dzieci w wieku do 7 lat. Uczestnicy wysłuchają fragmentów książek *Ja-dzia Pętka mówi czułe słówka* Barbary Supel, *Kocham Was równie mocno*, *maluszki* Jane Chapman oraz *Basia. Wielka księga o uczuciach* Zofii Staneckiej. Dzieci zastanowią się, co to znaczy kogoś kochać i jak okazać komuś miłość. Chętni wykonają pracę plastyczną i obejrzą książki sensoryczne.

STANISŁAW MŁODOŻENIEC NA NOWO ODKRYTY 14 lutego, godz. 17:00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26,
tel. 12 645 95 27

Spotkanie z dr Joanną Kulczyńską-Kruk, która w 2024 opracowała i wydała tom poezji Stanisława Młodożeńca. Gościni podzieli się swoją wiedzą i pasją do poezji, a także wiedzą edytorską, którą zajmuje się w codziennej pracy naukowej. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 48.

KARTKI WALENTYNKOWE

14 lutego, godz. 17:30

Filia nr 14, ul. Ugorek 14, tel. 12 417 17 15

Warsztaty plastyczne dla dzieci od 6. roku życia. Uczestnicy wykonają kartki walentynkowe, używając materiałów plastyczno-kreatywnych.

(Z)RĘCZNIE

15 lutego, godz. 9:15–13:45

Biblioteka Główna, Informatorium,
ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 025

Cykliczne spotkanie dla osób zainteresowanych poznawaniem różnych technik prac ręcznych – dzierganiem na drutach, szydełkowaniem, frywolitką lub haftem. W luźnej i niezobowiązującej atmosferze wzajemnej współpracy uczestnicy o różnicowanym poziomie umiejętności wymieniają się doświadczeniem, prezentują swoje prace, omawiają nowe włóczki i projekty.

DZIEŃ KOTA

17 lutego, godz. 16:00–18:30

Filia nr 6, al. I. Daszyńskiego 22,
tel. 12 423 24 26

Warsztaty plastyczne dla dzieci w wieku od 3 do 10 lat wraz z opiekunami. Uczestnicy wykonają kocią mozaikę.

KOTEK WŁODEK W BIBLIOTECIE

17 lutego, godz. 17:00

Filia nr 47, os. Dywizjonu 303 nr 1,
tel. 12 647 28 85

Spotkanie dla rodzin z dziećmi z Iwoną Gierłach – autorką książek *Kotek Włodek z Nowej Huty*, *Kotek Włodek i ekipa zwierzaków*, *Kotek Włodek i kwiat dzikiej róży*. Zapisy przez formularz dostępny na stronie internetowej Biblioteki Kraków. Wydarzenie finansowane ze środków Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa, edycja 2024.

DZIEŃ KOTA

17 lutego, godz. 17:00

Filia nr 49, os. Tysiąclecia 42, tel. 12 263 44 86

Warsztaty plastyczne dla dzieci z okazji Dnia Kota. Uczestnicy przypomną sobie kocich bohaterów książkowych oraz wykonają prace plastyczne z materiałów kreatywnych, w tym koty z ruchomymi elementami.

ROZWARSTWIENIE ŚWIATA.

WOKÓŁ POWIEŚCI DZICZEK

18 lutego, godz. 18:00

Filia nr 21, Czytelnia Naukowa, ul. Królewska 59,
tel. 797 301 022

Dziczek to historia o podróży – zarówno fizycznej, jak i wewnętrznej. To opowieść o miłości w jej najbardziej nieoczywistej, wielowymiarowej formie. Jakub Zając, czerpiąc inspirację z symbolizmu Leśmiana i malarstwa Malczewskiego, prowadzi czytelnika przez labirynt emocji, gdzie maski stopniowo opadają, odsłaniając prawdę o bohaterach i ich doświadczeniach. To książka dla tych, którzy w literaturze szukają nie tylko głębokich emocji, ale także intelektualnych wyzwań i estetycznej harmonii. Autor opowie o kulisach powstawania książki.

KLUCZE DO EWANGELII

18 lutego, godz. 18:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Rozmowa o serii wydawniczej księdza kardynała Grzegorza Rysia „Klucze do Ewangelii” z udziałem Janusza Poniewierskiego – publicysty, byłego kierownika działu religijnego „Tygodnika Powszechnego” i Wydawnictwa Znak. Książki skierowane są do wszystkich zainteresowanych Biblią. Każdy tom otwiera syntetyczne wprowadzenie do danej księgi, w którym ukazana jest jej specyfika, główne przesłanie, charakterystyka języka i sposobu pisanie. Spotkanie poprowadzi Piotr Słabek.

KOCI ŚWIAT

19 lutego, godz. 17:00

Filia nr 7, al. Pokoju 33, tel. 12 414 26 01

Zajęcia edukacyjne dla dzieci w wieku przedszkolnym zorganizowane z okazji Światowego Dnia Kota. Uczestnicy wysłuchają fragmentów opowiadań, z których dowiedzą się ciekawostek dotyczących kocich zwyczajów oraz wykonają pracę plastyczną nawiązującą do tematyki spotkania.

BUNTOWNICZKI CHARLOTTE GORDON

19 lutego, godz. 17:00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26,
tel. 12 645 95 27

Na lutowym spotkaniu Dyskusyjnego Klubu Książki czytelnicy porozmawiają o książce Charlotte Gordon *Buntowniczki*. Jest to historia dwóch kobiet (matki i córki) Mary Wollstonecraft – angielskiej prekursorki feminizmu i Mary Shelley, autorki kultowego *Frankensteina*. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 48.

SPOTKANIE Z BAJKĄ EDUKACYJNĄ

19 lutego, godz. 17:00

Filia nr 15, ul. Dobrego Pasterza 100,
tel. 12 417 22 73

Zajęcia dla dzieci w wieku od 4 do 6 lat z elementami bajkoterapii. Uczestnicy wysłuchają fragmentów bajki, a następnie omówią jej treść z prowadzącymi. Zajęcia poprowadzą wolontariusze Fundacji Zacztyani.org.

SPOTKANIE Z ALEKSANDRĄ

POLEWSKĄ-WIANECKĄ

19 lutego, godz. 18:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Gościem spotkania będzie Aleksandra Polewska-Wianicka – pisarka i publicystka, autorka książek dla dorosłych (m.in. *Na tropach biblijnych tajemnic*, *Cuda w historii Polski*) oraz dla dzieci (m.in. *Jak Walt został Disney'em*, *Pamiętnik małej Faustynki*, *O dwóch takich, co się nie bali terrorystów*), a także komiksów i scenariuszy filmowych. Rozmowę poprowadzi Magdalena Maliszewska.

W SALONIE FRYZJERSKIM

U AMADEUSZA FOCZKI

(ALE Z GŁOWĄ BOBRA)

20 lutego, godz. 10:00

Filia nr 8, ul. J. Brodowicza 1, tel. 12 412 49 55

Warsztaty plastyczno-literackie dla dzieci w wieku od 5 do 8 lat oraz głośne czytanie fragmentów książki *Amadeusz Foczka (ale z głową bobra)* Marii Sternickiej-Urbanke z ilustracjami Justyny Sokołowskiej. Główny bohater książki, Amadeusz, to foczka z głową bobra. Prowadzi salon fryzjerski, w którym przyjmuje klientów równie nietypowych, jak on sam. Dzieci wysłuchają fragmentów książki, a następnie stworzą własne ciekawe zwierzątka, przy okazji zastanawiając się, co to znaczy być sobą i jak się czuć dobrze we własnej skórze. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 8.

NIEPOKÓJ PRZYCHODZI O ZMIERZCHU

20 lutego, godz. 13:30–15:00

Filia nr 24, ul. Na Błonie 13 d, tel. 797 301 009

Spotkanie Dyskusyjnego Klubu Książki dla dorosłych. Uczestnicy omówią książkę *Niepokój przychodzi o zmierzchu* Marieke Lucasa Rijnevela – zdobywcy Nagrody Bookera w 2020 roku. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 24.

KOCIMI ŚCIEŻKAMI

20 lutego, godz. 17:00

Filia nr 48, os. Bohaterów Września 26,
tel. 12 645 95 27

Zajęcia animacyjno-czytelnicze dla dzieci od 7. roku życia zorganizowane z okazji Światowego Dnia Kota. Uczestnicy poznają lepiej świat kotów, tych dużych i małych, wysłuchają kocich opowieści, wezmą udział w zabawach i wykonają pracę plastyczną. Przygotowana zostanie wystawa książek z kocimi bohaterami. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 48.

Z BOLKIEM I LOLKIEM W KARNAWALE

20 lutego, godz. 17:00

Filia nr 56, Oddział dla dzieci, os. Zgody 7,
tel. 12 642 16 43

Głośne czytanie fragmentów książki o karnawale Bolka i Lolka dla dzieci od 5. roku życia. Uczestnicy porozmawiają o zwyczajach i zabawach karnawałowych, a następnie wykonają maski karnawałowe na bal.

WIECZÓR AUTORSKI MAŁGORZATY

HRZCJA I GRZEGORZA DUDAŁY

20 lutego, godz. 18:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”,
ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Małgorzata Hrycaj – sekretarz w szczecińskim oddziale Związku Literatów Polskich, z wykształcenia logopedka, autorka kilku tomów wierszy. Grzegorz Dudała – historyk, archiwista, dokumentalista ochrony zabytków, autor sześciu tomów poetyckich, zdobywca wielu nagród, w tym międzynarodowych, w tworzeniu wycinanek artystycznych. Oprawę muzyczną przygotowuje Jarek Kąkol, a spotkanie poprowadzi Aleksander Sojan.

MÓJ JĘZYK OJCZYSTY!

21 lutego, godz. 17:00

Filia nr 20, ul. Opolska 37, tel. 797 301 027

Spotkanie dla dzieci z okazji Dnia Języka Ojczystego. Uczestnicy wezmą udział w grach i zabawach językowych rozgrywając partie gier: *Ojczysty, Dikti i Bójka na czytanie*.

DZIEŃ BAŁWANKA W TARAPATACH

25 lutego, godz. 15:00–18:00

Filia nr 8, ul. J. Brodowicza 1, tel. 12 412 49 55

Indywidualne warsztaty plastyczne z bibliotekarzem lub rodzicem wspierające u dzieci małą motorykę. Najmłodsi wykonają papierowego bałwanka, który ma pewien kłopot – zaczyna się już lekko roztopiać. Zajęciom będzie towarzyszyć wystawa książek o feriiach zimowych i ciekawym spędzaniu wolnego czasu.

ZIMOWE IMPRESJE

25 lutego, godz. 17:00

Filia nr 16, ul. W. Eljasza–Radzikowskiego 29, tel. 797 301 005

Finisaż wystawy prac członków Bronowickiego Stowarzyszenia Przyjaciół Sztuk Wszelkich im. Włodzimierza Tetmajera w Krakowie. Wystawa jest próbą pokazania, że zimowy czas, ze wszystkimi swoimi niedogodnościami, dla mieszkańców może być wyzwaniem, a dla artystów jest źródłem inspiracji i przedmiotem twórczej interpretacji.

GADAŁEM Z HALNYM

25 lutego, godz. 18:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”, ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Promocja tomu poetyckiego Bronisława Kozieńskiego (Bronka z Obidzy) – stolarza, czynnego zawodowo, autora 9 tomików poetyckich i wielu tekstów śpiewanych, laureata m.in. pierwszej nagrody XXI Konkursu Poezji Religijnej, zdobywcy Nagrody im. Księdza Bolesława Kumora. Spotkanie poprowadzi prof. Bolesław Faron, a wiersze przeczyta Tadeusz Kwinta. Spotkanie literackie przygotowane przez Krakowski Oddział Związku Literatów Polskich.

ZAKŁADKI WŁÓCZKOWE

26 lutego, godz. 12:00

Filia nr 56, Oddział dla dorosłych, os. Zgody 7, tel. 12 644 40 72

Zajęcie manualne dla seniorów. Uczestnicy wykonają zakładki przy użyciu wybranych technik dziewiarskich.

LINGWISTYCZNA ZAJADŁOŚĆ W TWÓRCZOŚCI STANISŁAWA BARAŃCZAKA

26 lutego, godz. 13:00

Filia pod Kawką (nr 44), ul. Spółdzielców 3, tel. 797 024 014

Prelekcja z przeżyciami dla zainteresowanych życiem i twórczością Stanisława Barańczaka, poety, zasłużonego tłumacza i historyka literatury pięknej, eseisty i krytyka literackiego. Spotkanie ukaże jego życie od wczesnego dzieciństwa, dom rodzinny, młode lata, pierwsze próby literackie, czas emigracji, tłumaczenia, pracę wykładowcy. Prelekcję wygłosi Krystyna Maśnik. Wydarzenie finansowane ze środków Budżetu Obywatelskiego Miasta Krakowa, edycja 2024.

DZIEŃ DINOZAURA

26 lutego, godz. 16:30–18:00

Filia nr 26, ul. B. Komorowskiego 11, tel. 797 301 003

Warsztaty plastyczne dla dzieci od 5. roku życia przygotowane z okazji Dnia Dinozaura. Uczestnicy wysłuchają ciekawostek o dinozaurach, ich rodzajach i czasach, w których żyły, a także wykonają szkielet dinozaura. Zostanie przygotowana wystawa książek o tematyce prehistorycznej. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 26.

DZIEŃ DINOZAURA

26 lutego, godz. 17:00

Filia nr 7, al. Pokoju 33, tel. 12 414 26 01

Zajęcia edukacyjne dla dzieci w wieku przedszkolnym. Uczestnicy wysłuchają opowiadania o Ivarze, poznają świat dinozaurów, dowiedzą się, jak wygląda praca paleontologa oraz wykonają pracę plastyczną nawiązującą do tematyki spotkania.

ZAPRZYJAŹNIJ SIĘ Z DINOZAUREM

26 lutego, godz. 17:00

Filia nr 49, os. Tysiąclecia 42, tel. 12 263 44 86

Głośne czytanie dla najmłodszych. Dzieci wysłuchają fragmentów bajki *Ivar ratuje głodne triceratopsy* Lisy Bjärbo i Emmy Göthner. Z okazji Dnia Dinozaura uczestnicy poznają różne dinozaury i ich zwyczaje oraz wezmą udział w prostych zabawach inspirowanych książką i prehistorycznymi zwierzętami.

ANDROGYNICZNOŚĆ – OLIVIA ŚWIERSZCZ

26 lutego, godz. 17:30

Biblioteka Główna, Informatorium, ul. Powroźnicza 2, tel. 797 024 025

Finisaż wystawy prac Oliwii Świerszcz, która od dziecka interesuje się malarstwem i sztuką. Prezentowane obrazy układają się w ścieżkę poszukiwań artystycznych oraz inspiracji płynących z obserwacji otaczającej rzeczywistości, a także pochodzących ze sfery fantasy. Subtelna wrażliwość artystki nie pozostawia widza obojętnym, skłania do podziwiania nastrojowego malarstwa oraz do głębszych przemyśleń.

PERON LITERACKI ON-LINE

26 lutego, godz. 18:00

Profil facebookowy „Klub Dziennikarzy Pod Gruszką przy Bibliotece Kraków”

Warsztaty on-line dla młodych twórców – pisarzy i poetów. Podczas spotkania wiersze uczestników zostaną omówione przez mistrza, który wybierze kilka najciekawszych prac uczestników i je zrecenzuje. Pięć najciekawszych prac zostanie opublikowanych w mediach społecznościowych na grupie Peron Literacki.

HISTORIA NAJWIĘKSZEGO PORTU REGIONALNEGO KRAKÓW AIRPORT – 61. URODZINY!

27 lutego, godz. 17:00

Filia nr 40, ul. Łużycka 55, tel. 797 024 017

Zajęcia edukacyjne dla rodzin z dziećmi prowadzone przez pracowników Centrum Edukacji Lotniczej Kraków Airport. Podczas spotkania uczestnicy w nietypowy sposób poznają historię lotnictwa, będą także świętować 61. urodziny portu lotniczego Kraków Airport. Zapisy mailowe lub telefoniczne w Filii nr 40.

Krakowska
Książka
Miesiąca

SPOTKANIE Z LAUREATKĄ NAGRODY KRAKOWSKA KSIĄŻKA MIESIĄCA

27 lutego, godz. 18:00

Filia nr 21, Czytelnia Naukowa, ul. Królewska 59, tel. 797 301 022

Spotkanie z Beatą Guczalską – laureatką nagrody Krakowska Książka Miesiąca – i wręczenie nagrody za książkę *Konrad Swinarski. Biografia ukryta*. Swinarski to jeden najwybitniejszych twórców teatru XX wieku. Autorka zderza tę legendarną postać z rzeczywistością, a przy tym nie boi się trudnych tematów z nią związanych. Rozmowę poprowadzi Wacław Krupiński.

WIEDZA TAJEMNA O KRAKOWIE W TEKSTACH KONSTANTEGO ILDEFONSA GAŁCZYŃSKIEGO

27 lutego, godz. 18:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”, ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Prelekcja Herwiga Brätza – tłumacza literatury z języka polskiego na język niemiecki, w tym utworów Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego, badacza struktur miast średniowiecznych, autora ponad dziesięciu książek.

MAŁE YETI

28 lutego, godz. 17:00

Klub Dziennikarzy „Pod Gruszką”, ul. Szczepańska 1, tel. 512 455 260

Premiera tomiku wierszy Witolda Gadowskiego – dziennikarza, publicysty internetowego, pisarza, poety, reportera śledczego, korespondenta wojennego, autora wierszy, piosenek, opowiadań i powieści, współpracownika wielu czasopism. Spotkanie poprowadzi Michał Piętniewicz.

Kraków

Biblioteczny terminal

CYKL SPOTKAŃ DLA RODZIN Z DZIEĆMI

Historia największego portu regionalnego Kraków Airport – 61. urodziny –

27 lutego 2025 | godz. 17:00

Biblioteka Kraków | Filia nr 40
ul. Łużycka 55

I ♥ CEL

Zapisy mail: filia_40@biblioteka.krakow.pl lub tel. 797 301 017

BIBLIOTEKA KRAKÓW • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA

Biblioteka Kraków KRAKÓW AIRPORT

WWW.BIBLIOTEKA.KRAKOW.PL

#52 TYGODNIE z Biblioteką Kraków

- ☐ Książka o radości
- ☐ Nagroda Pulitzera
- ☐ Powieść historyczna
- ☐ Zbiór opowiadań
- ☐ Stefan Żeromski
- ☐ Bestseller z pierwszej połowy XX wieku
- ☐ Książka do przeczytania w jedną noc
- ☐ Książka o górach
- ☐ Nagroda Bookera
- ☐ Książka z metropolią w tle
- ☐ Władysław Stanisław Reymont
- ☐ Książka polecana przez przyjaciół/znajomych
- ☐ Reportaż o podróżowaniu
- ☐ Słynne ucieczki
- ☐ Ks. Józef Tischner
- ☐ Książka, która została zekranizowana
- ☐ Książka o Krakowie
- ☐ Maria Pawlikowska-Jasnorzewska
- ☐ Książka polecona przez bibliotekarkę/
bibliotekarza
- ☐ Kryminalna zagadka
- ☐ Książka, która rozwija Twoje pasje/hobby
- ☐ Bestseller 2024
- ☐ Biografia znanej Polki/Polaka
- ☐ Nagroda Goncourtów
- ☐ Książka co najmniej dwóch autorów
- ☐ Książka wydana w roku Twojego urodzenia
- ☐ Książka z akcją w Azji
- ☐ Książka nieznanego Ci wcześniej autora
- ☐ Listy z przeszłości
- ☐ Literacka Nagroda Nobla
- ☐ Książka z niebieskim grzbietem
- ☐ Książka o książkach
- ☐ Przemiana wewnętrzna bohatera
- ☐ Antoni Słonimski
- ☐ Książka, w której bohaterem jest zwierzę
- ☐ Książka z bookcrossingu
- ☐ National Book Award
- ☐ Tomik poezji
- ☐ Kultura regionu
- ☐ Książka tylko dla dorosłych
- ☐ Literacka Nagroda Nike
- ☐ Książka z pożółkłymi stronami
- ☐ Realizm magiczny
- ☐ Z akcją w twoim ulubionym miejscu
- ☐ Pierwsza z cyklu lub sagi
- ☐ Z akcją w Afryce
- ☐ Nagroda Conrada
- ☐ Ulubione książki znanych ludzi
- ☐ Książka idealna na wakacje
- ☐ Wydarzyło się naprawdę
- ☐ Książka z półki Nowości
- ☐ Krakowska Książka Miesiąca

KONKURS
**czytelnik
roku 2025**

Zgłoś udział i odbierz Paszport Czytelnika!
Czytaj i wypożyczaj w Bibliotece Kraków!
Zdobądź tytuł Czytelnika Roku!

Więcej informacji na
www.biblioteka.krakow.pl

BIBLIOTEKA KRAKÓW • INSTYTUCJA KULTURY MIASTA KRAKOWA